

Valtioneuvoston viestinnän kokoaminen, toimintamalli ja organisointi

Tiivistelmä

1. Valtioneuvostoon perustetaan kokonaan uusi valtioneuvoston viestintäosasto, joka huolehtii valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän kootuista tehtävistä, tukee ministeriöitä viestinnässä ja tuottaa viestinnän yhteisiä palveluita.
2. Uusi viestintäosasto aloittaa toimintansa 1.7.2026. Osastoon muodostetaan VN viestinnän palvelut ja kanavat -yksikkö ja 2) VN viestinnän sisällöt -yksikkö. Niihin muodostetaan yhteisiä toimintayksiköitä palvelu- ja muita tehtäviä varten sekä ministeriöviestinnän tiimejä.
3. Uuteen viestintäosastoon kootaan ministeriöiden viestintäosastojen ja -yksiköiden tehtävät ja niitä vastaavat ministeriöiden toimintamenot (henkilöstömenot ja ostopalvelut) lukuun ottamatta ulkoministeriön maakuvaviestintää ja ulkomaisen median vierailuohjelmia sekä ministeriöiden osastojen tehtäviin kuuluvaa hankeviestintää.
4. Valtioneuvoston viestintäosaston tehtävänä on valtioneuvoston ja sen ministeriöiden
  1. Ulkoinen viestintä (ml. kansainvälinen ja EU-asioiden viestintä), sidosryhmäviestintä, mediaviestintä ja niiden kehittäminen;
  2. Verkkopalvelun ja muiden viestintäkanavien suunnittelu, tuottaminen ja kehittäminen sekä sisällöntuotanto verkkopalvelussa ja muissa viestintäkanavissa;
  3. Ministeriöiden toimialan ja hallinnonalan viestinnän suunnittelu, kehittäminen ja yhteensovittaminen sekä valtioneuvoston ajankohtaisviestinnän johtaminen ja yhteensovittaminen;
  4. Valokuvaus, videotuotannot, visuaaliset viestintäpalvelut ja viestintätapahtumien toteutus;
  5. Viestinnän varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, kriisiviestinnän yhteensovittaminen sekä strategisen viestinnän suunnittelu ja yhteensovittaminen;
  6. Valtionhallinnon viestinnän yleinen kehittäminen ja viestinnän yhteensovittaminen;

7. Sisäinen viestintä ja työyhteisöviestinnän tuki.

Valtioneuvoston viestintäosasto huolehtii ministeriön ja sen hallinnonalan viestinnästä ministerin ja kansliapäällikön johdolla (sisältö ja ajoitus) ja yhteistyössä ministeriön osastojen kanssa.

Ministerin erityisavustajat avustavat ministeriä viestinnässä, hoitavat ministerin mediasuhteita ja tekevät yhteistyötä valtioneuvoston viestintäosaston kanssa.

5. Vuoden 2026 talousarviossa siirretään 6 kuukauden toimintamenoja (5,303 miljoonaa euroa, 56 htv) vastaavat määrärahat ministeriöiden toimintamenoista (viestintäosastojen ja -yksiköiden) henkilöstömenot ja ostopalvelut) valtioneuvoston kanslian toimintamenoihin. Vuodesta 2027 siirretään koko toimintavuotta vastaavat määrärahat (10,935 miljoonaa euroa, 111 htv).

Taulukko 1. Määrärahasiirrot

Ministeriö	TA 2026 6 kk-osuus		JTS 2027–2030	
	milj. euroa	htv	milj. euroa	htv
UM (24.01.01)	1,298	11,5	2,689	23,0
OM (25.01.01)	0,384	4,0	0,802	8,0
SM (26.01.01)	0,342	4,0	0,717	8,0
PLM (27.01.01)	0,343	4,0	0,717	8,0
VM (28.01.01)	0,387	4,5	0,810	9,0
OKM (29.01.01)	0,338	4,0	0,707	8,0
MMM (30.01.01)	0,317	3,0	0,660	6,0
LVM (31.01.01)	0,352	4,0	0,736	8,0
TEM (32.01.01)	0,442	5,0	0,924	10,0
STM (33.01.01)	0,687	7,0	1,308	13,0
YM (35.01.01)	0,413	5,0	0,865	10,0
Yhteensä	5,303	56,0	10,935	111,0

6. Valtioneuvoston viestinnän kokoaminen **koskee vuositasolla 141 henkilötyövuotta (ml. VNK) ja noin 14 miljoonaa euroa**. Lähtökohtana on, että viestintäosastojen ja -yksiköiden olemassa olevat virkamiehet siirtyvät virkoineen ja voimassa olevin palvelussuhteen ehtoineen valtioneuvoston kansliaan.

Taulukko 1. Valtioneuvoston viestintäosastoon koottavat viestinnän vuosittaiset resurssit

Ministeriö	htv	2027- henkilöstökulut sis. henkilösidonnaiset kulut (milj. euroa)	2027- ostopalvelut eur/v. (milj. euroa)	2027- yhteensä (milj. euroa)
VNK	30	2,669	0,112	2,781
UM	23	1,959	0,730	2,689
OM	8	0,728	0,074	0,802
SM	8	0,667	0,050	0,717
PLM	8	0,664	0,053	0,717
VM	9	0,752	0,058	0,810
OKM	8	0,658	0,049	0,707
MMM	6	0,532	0,128	0,660
LVM	8	0,649	0,087	0,736
TEM	10	0,842	0,082	0,924
STM	13	1,105	0,203	1,308
YM	10	0,818	0,047	0,865
Yhteensä	141	12,043	1,673	13,716

7. Osastoon perustetaan osastopäällikön, valtioneuvoston viestintäjohtajan virka ja kaksi apulaisosastopäällikön, valtioneuvoston apulaisviestintäjohtajan virkaa sekä toimintayksikön päällikön tehtäviä palveluyksiköiden, ministeriöviestinnän tiimien ja muiden toimintayksiköiden johtamista varten. Toimintaa järjestettäessä kiinnitetään huomiota erityisissä viestinnän tehtävissä toimivien henkilöiden vaitiolovelvollisuuteen.

8. Viestinnän voimavarojen käyttöä tehostetaan siten, että viimeistään vuonna 2029 voidaan saavuttaa vuosittainen 1,5 milj. euron toimintamenojen säästö. Säästöistä toteutetaan 0,5 milj. euroa vuonna 2027, 1,0 milj. euroa vuonna 2028 ja 1,5 milj. euroa vuodesta 2029 lähtien. Tämä tapahtuu viestinnän prosesseja uudistamalla, tekoälyratkaisuja lisäämällä, ostopalveluita karsimalla sekä siirtymällä yhteiseen verkkoviestintäpalveluun.

1. TAUSTA

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjaus kesäkuussa 2025

Hallituksen talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi kokouksessaan 24.6.2025, että ministeriöiden vastuulla olevat viestinnän tehtävät keskitetään valtioneuvoston kansliaan vaiheittain. Määrärahojen keskittäminen ja siirrot talousarviossa toteutetaan viimeistään vuoden 2026 täydentävässä talousarviossa. Toiminnalliset muutokset toteutetaan vuoden 2026 aikana, viimeistään 1.1.2027 alkaen.

Hanke valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän kokoamisesta valtioneuvoston kansliaan

Valtioneuvoston kanslia asetti 21.8.2025 hankkeen 31.12.2026 päättyväksi toimikaudeksi. Hankkeen tehtävänä on valmistella valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän tehtävien kokoaminen valtioneuvoston kansliaan ja uuden valtioneuvoston viestintäosaston toiminnan aloittaminen.

Ensi vaiheessa on valmisteltu hankkeessa ja yhteistyössä ministeriöiden kanssa

- ministeriöiden viestinnän tehtävien kokoaminen valtioneuvoston kansliaan,
- ehdotus valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän toimintamalliksi, ja
- ehdotus valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteisen uuden valtioneuvoston viestintäosaston organisoinnista ja aloittamisesta 1.7.2026.

Hanketta johtaa alivaltiosihteeri Timo Lankinen. Hankkeeseen ministeriöt ovat nimenneet seuraavat virkamiehet: osastopäällikkö, valtioneuvoston viestintäjohtaja Päivi Paasikoski, apulaisosastopäällikkö Jyri Rantala, pääministerin erityisavustaja Kirsi Hölttä, sisäisen viestinnän yksikön päällikkö Virpi Kankaanpää, viestintäjohtajat Mikko Koivumaa, Markus Kokko, Eriikka Koistinen, Niina Hysky, Jenni Hellström, Thomas Sund, Janne Impiö, Marjo Jäppinen, Matti Hirvola, Vivikka Richt ja Jussi Salmi. Hankkeen projektipäälliköksi on määrätty Siiri Lohko. Valtioneuvoston kanslia osoittaa myöhemmin muut tarvittavat virkamiehet hankkeen työn tueksi ja uudistuksen toimeenpanemiseksi.

Viestinnän kokoamisen tavoitteet ja lähtökohdat

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän kokoamisen päätavoitteita ovat:

- 1) valtioneuvoston viestinnän linjakas johtaminen,

- 2) tehokkaat, kehittyvät ja laadullisesti korkeatasoiset viestinnän palvelut koko valtioneuvostossa,
- 3) viestinnän resurssien joustava ja tehokas käyttö, ja
- 4) säästöt uuden yhteisen toimintamallin vakiintuessa.

Valmistelussa huolehditaan siitä, että uuteen valtioneuvoston viestinnän toimintamalliin siirryttäessä valtioneuvosto ja sen ministeriöt saavat edelleen käyttöönsä tarvittavat viestintäpalvelut ja ministeriön johtamisen ja hallinnonalan ohjaamisen ja yhteistyön kannalta riittävät viestintäpalvelut ja viestinnän osaamisen.

Lähtökohtana on, että ministeriöiden viestintäosastojen ja -yksiköiden virkamiehet siirtyvät virkoineen ja voimassa olevin palvelussuhteen ehtoineen valtioneuvoston kansliaan.

2. NYKYTILA

Valtioneuvoston kanslia lähetti 9.7.2025 ministeriöille tietopyynnön ministeriöiden viestinnän nykytilan kartoittamiseksi. Ministeriöiltä pyydettiin 22.8.2025 mennessä tietoja muun muassa viestintätoiminnon henkilöstöstä, virkanimikkeistä, tehtävänkuville ja palkkauksesta sekä viestinnän määrärahoista ja sopimuksista. Lisäksi pyydettiin kuvaamaan ministeriön viestintätoimintaa ja sen organisaatiota.

Viestintätoimintojen nykyinen organisoituminen

Useimmat viestintätoiminnot sijoittuvat ministeriöissä organisatorisesti kansliapäällikön alaisuuteen. Viestintätoiminnot vastaavat pääsääntöisesti ministeriön ulkoisesta viestinnästä ja ajankohtaisviestinnästä (ml. kansainvälisten ja EU-asioiden viestintä), verkko- ja visuaalisesta viestinnästä sekä viestinnän suunnittelusta ja kehittämisestä. Esimerkiksi puolustusministeriön työjärjestyksessä säädetään, että viestintäyksikön tehtävänä on käsitellä asiat, jotka koskevat ministeriön viestintää sekä viestinnän toimintatapoja, ministeriön kokonaisviestinnän kehittämistä, hallinnonalan viestinnän yhteensovittamista ja viestinnän periaatteita sekä ministeriön johdon, asiantuntijoiden ja toimintayksiköiden viestinnän tukemista. Viestintäyksiköt tukevat myös sisäistä viestintää ja työyhteisöviestintää, sidosryhmäviestintää sekä kansainvälistä ja EU-asioiden viestintää.

Viestintäosastojen ja -yksiköiden päälliköinä toimivat viestintäjohtajat osallistuvat keskeisiin ministeriön johtoryhmiin. Ministeriöissä viestintää toteutetaan yhteistyössä linjavastuussa olevien ministeriön osastojen ja muiden toimintayksiköiden kanssa.

Esimerkiksi puolustusministeriön työjärjestyksen mukaan ministeriön osastojen ja muiden toimintayksiköiden tulee huolehtia tehtäväalueeseensa kuuluvasta viestinnästä yhteistyössä ministeriön viestintäyksikön kanssa. Ministeriöiden viestintäyksiköissä on nimitetty osastokohtaiset vastuuviestijät, ja eräissä viestintäyksiköissä viestinnän vastuita on jaettu myös teemoittain. Joissakin ministeriöissä viestintätoiminto on jakautunut tiimeihin.

Useimmissa viestintäyksiköissä työskentelee 8–10 viestijää. VNK:n viestintäosaston ja UM:n viestintä- ja maakuvaosaston sekä STM:n viestintäyksikön henkilömäärä on suurempi. VNK:n viestinnässä työskentelee 30, UM:ssä 38 ja STM:ssä 15 viestijää. Ministeriöiden viestintätoimintoja johtaa viestintäjohtaja, VNK:ssa osastopäällikkö (valtioneuvoston viestintäjohtaja) ja UM:ssä osastopäällikkö. Lisäksi viestintäyksiköissä on apulaisosastopäällikkö, viestintäpäällikkö tai -päälliköitä, jotka myös sijaistavat viestintäjohtajaa tarvittaessa. Yleisimpiä virkanimikkeitä ovat viestintäasiantuntija tai viestinnän erityisasiantuntija.

Viestijöiden tehtäväkuvat ja osaaminen

Valtaosa ministeriöiden viestijöistä työskentelee ajankohtaisviestinnän ja sisältöjen parissa tehden yhteistyötä ministeriön poliittisen johdon, virkajohdon sekä osastojen ja yksiköiden kanssa. Pääosa viestijöistä toimii jonkin osaston vastuuviestijänä vastaten ministeriön osaston viestinnästä ja osaston toimialueen seurannasta. Useimpien ajankohtaisviestijöiden tehtäväkuvat ovat monipuolisia, ja he valmistelevat sisältöä eri viestintäkanaviin sekä suunnittelevat ja kehittävät viestintää. Lisäksi osan tehtäväkuviin on liitetty erityistehtävinä esimerkiksi kriisiviestintä, visuaalinen viestintä ja valokuvaus. Kaikissa ministeriöissä on verkkoviestinnästä ja sen kehittämisestä vastaava viestijä tai viestijöitä sekä visuaalisia viestijöitä ja joissakin myös graafikko.

Sisäiseen viestintään on osoitettu eniten resursseja VNK:ssa, koska valtioneuvoston kanslian sisäinen viestintä on vastannut valtioneuvoston yhteisestä sisäisestä viestinnästä ja sisäisestä viestinnän ja yhteistyön verkkopalvelusta. Muissa ministeriöissä sisäistä ja työyhteisöviestintää tukee joko yksi nimetty viestijä tai sisäistä viestintää tehdään muiden tehtävien ohella. Avustavissa rooleissa työskentelevät hoitavat viestintäosastojen ja -yksiköiden hallinnollisia tehtäviä ja tukevat viestintää.

Ministeriöiden viestintäosastojen ja -yksiköiden henkilöstön osaaminen ja substanssiasiantuntemus on monipuolista ja sitä tullaan hyödyntämään uuden valtioneuvoston viestintäosaston eri toimintayksiköissä. Uudessa mallissa huolehditaan siitä, että valtioneuvoston viestijöiden ministeriöiden toimialoihin, asiakokonaisuuksiin ja

ilmiöihin liittyvä monipuolinen substanssiasiantuntemus säilyy. Osastolle rekrytoidaan jatkossakin eri ministeriöiden temaattisia vastuualueita tuntevaa henkilöstöä.

Ministeriöiden viestintätoimintojen (mukaan lukien VNK) toiminnan menot ovat vuosittain noin 14 miljoonaa euroa. Tästä henkilöstömenot ovat noin 12 miljoonaa euroa ja ostopalveluiden hankinnat lähes 2 miljoonaa euroa.

Taulukko 2. Ministeriöiden nykyinen viestinnän henkilörakenne (sis. VNK)

	htv	Henkilöstökulut (milj. euroa)
Viestintä- ja apulaisviestintäjohtajat	14	1,910
Viestintä- ja yksikönpäälliköt, tiiminvetäjät	24	2,352
Viestintäasiantuntijat	76	6,046
Viestintäsuunnittelijat ja tiedottajat	19	1,247
Sihteerit ja assistentit	8	0,463
YHTEENSÄ	141	12,018

Taulukko 3. Ministeriöiden viestinnän tehtävien vuosittaiset henkilöresurssit

Ministeriö	Htv	Vuosipalkka sis. lomarahaa (milj. euroa)	TA-sivukulut (milj. euroa)	Henkilöstökulut sis. henkilösidonnaiset kulut ¹ (milj. euroa)
VNK	30	2,222	0,445	2,669
UM	23	1,616	0,324	1,959
OM	8	0,607	0,122	0,728
SM	8	0,555	0,111	0,667
PLM	8	0,553	0,111	0,664
VM	9	0,626	0,125	0,752
OKM	8	0,549	0,110	0,658
MMM	6	0,443	0,089	0,532
LVM	8	0,540	0,108	0,649
TEM	10	0,701	0,141	0,842
STM	13	0,920	0,184	1,105
YM	10	0,681	0,136	0,818
Yhteensä	141	10,013	2,006	12,043

¹ Henkilösidonnaisiin kuluihin on sisällytetty virkistysraha 50 euroa/henkilö ja UM:lle työterveydenhuollon menot 777 euroa/henkilö (VN työterveyshuollon vuoden 2024 kustannustaso).

Ministeriöiden viestintätoimintojen ostopalveluihin käytettiin vuonna 2024 noin 2,1 miljoonaa euroa. Tämä pitää sisällään muun muassa palvelu- ja tavarahankinnat sekä matkustusmenot. Ministeriöt arvioivat, että viestintätoimintojen ostopalvelut vähenevät

vuosien 2025 ja 2026 aikana noin 20 prosenttia toimintamenoihin kohdistuvien sopeutustoimien takia.

Valtioneuvostolla ja sen ministeriöillä on noin 120 viestintää koskevaa voimassa olevaa hankintasopimusta. Osa näistä on päällekkäisiä hankintasopimuksia ja uudelleen kilpailutettavia sopimuksia. Viestinnän sopimukset liittyvät muun muassa verkkosivustoihin (erillissivustot), striimaukseen eli suoratoistoon, valokuvaukseen ja kuvien ostoon, aineistopankkiin, tapahtumatuotantoon, julkaisutoimintaan, videoiden tekstitykseen sekä media- ja somesurantaan. Ministeriöissä osa sopimuksista kustannetaan viestintäyksiköiden määrärahoista, joissakin ministeriöissä myös muilta osastoilta.

Taulukko 4. Valtioneuvoston viestinnän ostopalvelut (1 000 euroa)

Ministeriö	2024 toteuma	2025 arvio	2026 arvio	2025–2026 keskiarvo
Viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu ja toteutus	679	575	552	563
Digitaalinen viestintä (sis. YJA)	569	497	465	482
Tekniset palvelut	370	227	173	200
Viestinnän koulutuspalvelut	70	62	63	62
Viestinnän työvälineet	104	134	81	108
Muut menot	322	263	253	258
Yhteensä	2 114	1 758	1 587	1 673

Valtioneuvoston periaatepäätös hallituksen viestinnästä ja sen toimeenpano

Valtioneuvosto antoi syyskuussa 2023 periaatepäätöksen hallituksen viestinnästä pääministeri Petteri Orpon hallituskaudella. [Periaatepäätöksen](#) mukaan valtioneuvoston viestinnän keskeisenä tavoitteena on vahvistaa demokratian ja kansanvaltaisen päätöksenteon edellytyksiä. Tavoitteeseen pääseminen vaatii viestinnältä järjestelmällistä sananvapauden, avoimuuden ja yhdenvertaisuuden edistämistä.

Periaatepäätöksessä linjattiin valtioneuvoston yhteisen viestinnän ja viestinnän palveluiden kehittämisestä ja yhteisten teknisten palvelujen käyttöönotosta. Periaatepäätöksen mukaan ”*valtioneuvoston yhteisen viestinnän tavoitteena on viestinnän johtaminen ja yhteensovittaminen suunnitelmallisesti, tehokkaasti ja hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti. Yhteinen viestintä luo edellytyksiä hallitusohjelman toteuttamiselle ja hallituksen strategisten tavoitteiden saavuttamiselle*”.

Viestinnän teknisten palveluiden kokoaminen valtioneuvoston kansliaan

Periaatepäätöksen mukaisesti laadittiin yhteistyössä ministeriöiden kanssa esitys teknisen toiminnon palvelumallista ja erityisosaamista vaativien viestinnän teknisten palveluiden kokoamisesta valtioneuvoston kansliaan. Palveluiden koonnin ja perustettavan yhteisen teknisen toiminnon tavoitteena oli yhdenmukaistaa toimintatapoja, parantaa viestinnän teknistä laatua ja saada aikaan määrärahasäästöjä valtioneuvostotasolla. Valtioneuvoston kanslia ehdotti ministeriöiden toimintamenoista siirrettäväksi yht. 0,450 milj. euron vuosittaista määrärahaa momentille 23.01.01 (Valtioneuvoston kanslian toimintamenot) erityisosaamista vaativiin viestinnän teknisiin palveluihin (striimaus, valo- ja videokuvaus sekä tekniseen toimintoon liittyvät kilpailutukset). Määräraha ehdotettiin siirrettäväksi vuoden 2026 talousarvioesityksessä sekä vuosien 2027–2030 julkisen talouden suunnitelmassa.

Teknisten toimintojen kokoaminen ja aiempi valmistelu otetaan huomioon valtioneuvoston viestinnän kokoamishankkeessa, ja tekniset viestintäpalvelut tulevat muodostamaan osan uuden valtioneuvoston viestintäosaston palveluista.

Valtioneuvoston verkkoviestintäpalvelu-uudistus

Keväällä 2025 käynnistyneen valtioneuvoston verkkoviestintäpalvelu-uudistuksen tavoitteena on kehittää valtioneuvoston ja sen ministeriöiden verkkosivustoihin liittyvä työ sujuvaksi, rakentaa laadukkaat ja yhdenmukaiset verkkosivustot sekä varmistaa kokonaisuuden kustannustehokkuus sekä -säästöt tulevina vuosina.

Verkkosisällöt tuotetaan valtioneuvoston yhteisessä verkkojulkaisu-ympäristössä, ja ministeriöiden käytössä ovat yhteiset verkkoviestinnän toimintamallit sekä yhteinen sivustomalli. Sivustot muodostavat yhdenmukaisen visuaalisen kokonaisuuden. Yhtenäiset toimintamallit mahdollistavat verkkoviestintäkokonaisuuden toiminnallisen ja teknisen jatkokehittämisen sekä uusien ominaisuuksien käyttöönoton hallitusti ja kustannustehokkaasti.

Kustannustehokkuus ja -säästöt syntyvät kustannustehokkaasta julkaisujärjestelmästä, yhteisestä sivustomallista ja työn sujuvoittamisesta. Hanke uudistaa verkkoviestintäpalveluiden hallintamallin valtioneuvostossa niin, että sivustokokonaisuuden hallinta ja kehittäminen keskitetään valtioneuvoston kansliaan.

Tämän lisäksi yhteen yhteiseen visuaaliseen ilmeeseen siirtymistä ja ministeriöiden erillisistä visuaalisista ilmeistä luopumista on periaatepäätöksen mukaisesti ryhdytty

selvittämään. Muina mahdollisina viestinnän yhteistyön tiivistämisen alueina periaatepäätöksessä tunnistettiin vielä kilpailutukset ja hankinnat sekä sidosryhmäyhteistyö.

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän yleinen sääntely

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 3 §:n mukaan tässä laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien ja viranomaisten velvollisuuksien tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta viranomaisten toiminnassa sekä antaa yksilöille ja yhteisöille mahdollisuus valvoa julkisen vallan ja julkisten varojen käyttöä, muodostaa vapaasti mielipiteensä sekä vaikuttaa julkisen vallan käyttöön ja valvoa oikeuksiaan ja etujaan.

Julkisuuslain 20 §:n perusteella valtioneuvostolla ja sen ministeriöillä on velvollisuus tuottaa ja jakaa tietoa. Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden on edistettävä toimintansa avoimuutta ja tässä tarkoituksessa tarvittaessa laadittava oppaita, tilastoja ja muita julkaisuja sekä tietoaaineistoja palveluistaan, ratkaisukäytännöstään sekä yhteiskuntaoloista ja niiden kehityksestä toimialallaan. Laatumisvelvollisuuden tarvetta arvioitaessa on otettava huomioon, missä määrin viranomaisen toiminnasta on saatavissa tietoja asiakirjojen julkisuuden avulla tai yleisen tilastotuotannon perusteella. Viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa. Viranomaisten on huolehdittava siitä, että yleisön tiedonsaannin kannalta keskeiset asiakirjat ovat tarpeen mukaan saatavissa yleisissä tietoverkoissa taikka muilla yleisön helposti käytettävissä olevilla keinoilla.

Julkisuuslain (621/1999) nojalla annettu asetus viranomaisten toiminnan julkisuudesta ja hyvästä tiedonhallintatavasta (1030/1999). Asetuksen 8 §:ssä säädetään valtionhallinnon viestinnän tarkoituksesta, 8 b §:ssä viestinnän suunnittelusta ja 8 c §:ssä viestinnän järjestämisestä.

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden tiedotuksen, julkaisutoiminnan ja muun viestinnän tarkoituksena on toteuttaa avoimuutta sekä tuottaa ja jakaa tietoa, joka luo yksilöille ja yhteisöille edellytyksiä muodostaa mahdollisimman totuudenmukainen kuva viranomaisten toiminnasta, vaikuttaa valmisteilla oleviin yleisesti merkittäviin asioihin sekä valvoa omia etujaan ja oikeuksiaan. Viestintää suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon viestinnän merkitys viranomaiselle säädettyjen tehtävien tehokkaassa hoitamisessa sekä viranomaisen ja kansalais- ja etujärjestöjen välisessä yhteistyössä.

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden on sille säädetty tehtävät huomioon ottaen arvioitava ja suunniteltava toimenpiteet viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 19 ja 20

§:ssä tarkoitettujen velvoitteiden toteuttamiseksi (viestintäsuunnitelma).

Viestintäsuunnitelmaa laadittaessa on erityisesti otettava huomioon, miten voidaan turvata yksilöiden ja yhteisöjen mahdollisuudet saada tietoja vireillä olevista yleisesti merkittävistä asioista sekä esittää käsityksensä niistä asian käsittelyn eri vaiheissa ja miten huolehditaan eri väestöryhmien, kansalaisjärjestöjen, yhteisöjen ja tiedotusvälineiden viranomaisen toimintaan kohdistuvista erityisistä tiedontarpeista.

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden on huolehdittava siitä, että viestinnän edellytykset on turvattu avoimuuden toteuttamiseksi viranomaisen toiminnassa. Tässä tarkoituksessa on erityisesti pidettävä huolta siitä, että: 1) tiedotusta hoitavien tiedonsaanti vireille tulevista ja ratkaistavista sekä muista viestintää edellyttävistä asioista riittävän aikaisessa vaiheessa on turvattu; 2) viestintätehtäviä hoitavien välinen yhteistoiminta on asianmukaisesti järjestetty; 3) esittely- ja valmistelutehtävissä toimiville virkamiehille on annettu tarpeellista koulutusta ja ohjeita viestinnän suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistumisesta.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Lainsäädäntö asettaa vaatimuksia valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnälle.

Viestinnän tulisi olla

- aktiivista ja oma-aloitteista,
- selkeää ja ymmärrettävää,
- oikea-aikaista ja ajantasaista,
- edistettävä avoimuutta ja vahvistettava kansalaisten luottamusta hallintoon,
- kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumista tukevaa,
- riittävää, ymmärrettävää ja oikea-aikaista,
- tasapuolista ja lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin suunnattua,
- puolueetonta ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden.

Valtionhallinnon viestintäsuositus

Valtionhallinnon [viestintäsuosituksen](#) (2023) mukaan valtionhallinto ja sen viestintä ovat ihmisiä varten. Valtionhallinnon viestinnän keskeisenä tavoitteena on vahvistaa demokratiaa, ja sen takia on viestittävä mahdollisimman laajasti suurelle yleisölle. Viestinnän kohderyhmät ja yleisöt sirpaloituvat yhä enemmän, joten erityistä huomiota

tulee kiinnittää monikanavaiseen viestintään, jota tehdään eri kanavissa kohderyhmälähtöisesti.

Viestintäsuosituksessa linjataan, että viestinnän toimintaympäristön nopea muutos edellyttää myös valtionhallinnolta kykyä uudistua ja uudistaa toimintaansa vastaamaan koko ajan muuttuvaa tilannetta. Viestintäympäristön murrokseen vastaaminen vaatii viestinnän tavoitteellista johtamista ja pitkäjänteistä suunnittelua.

Valtionhallinnon viestintäsuosituksessa määritellyt valtionhallinnon viestintää ohjaavat arvot ovat:

- **Avoimuus.** Valtionhallinto viestii avoimesti ja läpinäkyvästi sekä asioiden valmistelusta että päätöksenteosta.
- **Luotettavuus.** Valtionhallinto viestii niin, että ihmiset voivat luottaa saavansa oikeaa tietoa tasapuolisesti ja oikeaan aikaan.
- **Tasapuolisuus.** Valtionhallinnon viestintä on tasapuolista ja tukee yhdenvertaisuuden toteutumista.
- **Ymmärrettävyys.** Ymmärrettävyys ja saavutettavuus ovat onnistuneen viestinnän edellytys.
- **Vuorovaikutteisuus.** Valtionhallinnon viestintä on vuorovaikutteista, sillä demokratiassa avoin vuoropuhelu on paras tapa lisätä luottamusta.
- **Palveluhenkisyys.** Viestintä on palvelevaa, kuuntelevaa ja pyrkii löytämään asioihin ratkaisun.

Viestinnän sääntely valtioneuvoston ohjesäännössä, ministeriöistä annetuissa valtioneuvoston asetuksissa ja työjärjestyksissä

Valtioneuvoston ohjesäännössä annetaan yleiset säännökset ministeriön toimialasta, päätösvallasta ja sen siirrosta virkamiehille sekä muista valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toiminnasta. Valtioneuvoston asetuksissa ministeriöistä säädetään valtioneuvoston ohjesäännössä määritellyn toimialan perusteella tarkemmin ministeriön tehtävistä, toimialan virastoista ja toimielimistä, organisaatiosta osastojen tasolla, henkilöstöstä jne. Työjärjestyksissä on säädetty ministeriön johtamisesta ja johtoryhmistä, osastojen ja muiden toimintayksiköiden tehtävistä, asioiden valmistelusta ja virkamiesten ratkaisuvallasta.

Ministeriöiden toimialasääntelyssä valtioneuvoston ohjesäännön 12 §:n mukaisesti valtioneuvoston kanslian toimialaan kuuluu valtioneuvoston viestintä ja valtionhallinnon viestinnän yhteensovittaminen. Tätä on täsmennetty valtioneuvoston kansliaa koskevassa valtioneuvoston asetuksessa, jossa on säädetty valtioneuvoston kanslian tehtäväksi valtioneuvoston yhteinen viestintä ja ministeriöiden ulkoisen viestinnän

yhteensovittaminen, valtionhallinnon ulkoisen viestinnän yleinen kehittäminen ja yhteensovittaminen sekä kansalaisviestintä EU-asioista sekä siitä, että valtioneuvoston kansliassa on viestintäosasto.

Valtioneuvoston ohjesäännön 11 §:ssä on säädetty kaikille ministeriöille kuuluvista tehtävistä. Ministeriö käsittelee mm. oman toimialansa viestintäasiat. Valtioneuvoston kanslian toimialaan kuuluvat kuitenkin valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät, joista säädetään 12 §:ssä.

Valtioneuvoston viestinnän yhteistyön perustana on velvollisuus ministeriöiden väliseen yhteistyöhön ja valtioneuvoston ohjesäännön 12 §:ssä valtioneuvoston kanslian toimialaksi säädetty valtioneuvoston viestintä ja viestinnän yhteensovittaminen. Viestinnän periaatepäätöksen toimeenpanon yhteydessä ministeriöiden viestintäyksiköiden päälliköiden yhteistyöelimen, viestintäjohtajakokouksen roolia on uudistettu ja samalla on vahvistettu strategista kumppanuutta pääministerin valtioneuvoston johtamisvastuun kanssa. Viestinnän suuntaviivoja ja toimintatapoja on käytännössä yhteensovitettu viestintäjohtajakokouksessa, jonka tehtävänä on suunnitella, linjata, yhteensovitaa ja seurata valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestintää.

Uudistusten valmistelun ja valtioneuvoston viestinnän toteuttamisen yhteydessä on havaittu, ettei nykyinen eri ministeriöiden yhteistyöhön perustuva malli ole riittävän vahva valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän uusien toimintamallien tehokkaaseen valmisteluun ja toimeenpanoon eikä viestinnän voimavarojen tehokkaaseen ja joustavaan käyttämiseen.

Ministeriöitä koskevissa valtioneuvoston asetuksissa on säännöksiä viestinnän organisoinnista ministeriössä. Viestintäyksiköistä ja niiden tehtävistä on säädetty pääsääntöisesti ministeriön työjärjestyksestä annetussa ministeriön asetuksessa.

Ulkoministeriöstä annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään, että ulkoministeriössä on viestintä- ja maakuvaosasto. Puolustusministeriöstä annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään, että ministeriössä on kansliapäällikön alaisuudessa viestintäyksikkö ja viestintäyksikön yhteydessä on maanpuolustustiedotuksen suunnittelukunnan sihteeri. Opetus- ja kulttuuriministeriöstä annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetään, että ministeriössä on osastojen ulkopuolisena toimintayksikkönä viestintäyksikkö. Sosiaali- ja terveysministeriöstä annetussa asetuksessa on säädetty, että ministeriössä on osastojen ulkopuolella viestintäyksikkö. Ympäristöministeriöstä annetussa valtioneuvoston asetuksessa on säädetty, että viestinnän tulosalueen päällikkönä toimii viestintäjohtaja.

Ministeriöiden asetuksissa ministeriön työjärjestyksestä on säädetty ministeriöiden osastojen ja muiden toimintayksiköiden viestinnästä ja ministeriöiden viestintäyksiköiden tehtävistä.

Ulkoministeriön työjärjestyksessä määrätään viestintä- ja maakuvaosaston organisaatiosta ja tehtävistä, joita ovat 1.) Ulkoasiainhallinnon ulkoinen ja sisäinen viestintä, 2.) Suomen ulkopoliittisia tavoitteita ja vaikuttamista tukeva strateginen viestintä, 3.) Maakuvatyö, 4.) Ulkomaan edustustojen viestinnän ja maakuvatyön tuki ja ohjaus sekä 5.) Viestinnän työkalujen ja järjestelmien hallinnointi ja kehittäminen.

Oikeusministeriön työjärjestyksessä määrätään, että viestintäyksikön tehtävänä on suunnitella, kehittää ja sovittaa yhteen ministeriön ja hallinnonalan viestintää sekä hoitaa ministeriön viestintää ministerin ja kansliapäällikön johdolla sekä yhteistyössä osastojen kanssa.

Sisäministeriön työjärjestyksessä määrätään, että ministeriön viestintäyksikkö käsittelee asiat, jotka koskevat 1.) Ministeriön ylimmän johdon viestintää, 2.) Ministeriön työyhteisöviestintää, 3.) Ministeriön mediaviestintää ja -seurantaa, 4.) Ministeriön verkkoviestintää ja hallinnonalan verkkoviestinnän yhteistä kehittämistä, 5.) Hallinnonalan konserniviestinnän kehittämistä ja koordinointi, 6.) Ministeriön sidosryhmäviestintää, 7.) Ministeriön julkaisutoiminnan kehittämisestä ja 8.) Ministeriön visuaalista ilmettä.

Puolustusministeriöstä annetussa työjärjestyksessä määrätään, että ministeriön osastojen ja muiden toimintayksiköiden tulee huolehtia tehtäväalueeseensa kuuluvasta viestinnästä yhteistyössä ministeriön viestintäyksikön kanssa ja että viestintäyksikön tehtävänä on käsitellä asiat, jotka koskevat ministeriön viestintää sekä viestinnän toimintatapoja, ministeriön kokonaisviestinnän kehittämistä, hallinnonalan viestinnän yhteensovittamista ja viestinnän periaatteita sekä ministeriön johdon, asiantuntijoiden ja toimintayksiköiden viestinnän tukemista.

Valtiovarainministeriön työjärjestyksessä määrätään, että viestinnän tehtävänä on vastata asioista, jotka koskevat ministeriön sisäistä ja ulkoista viestintää sekä viestinnän linjauksia ja toimintatapoja.

Maa- ja metsätalousministeriön 1.1.2026 voimaan tulevassa työjärjestyksessä määrätään, että viestintäyksikkö käsittelee asiat, jotka koskevat 1.) Ministeriön ulkoista viestintää sekä hallinnonalan viestinnän yhteensovittamista, 2.) Maaseuturahaston teknisellä avulla rahoitettavaa maa- ja metsätalousministeriölle kuuluvaa EU:n yhteisen maatalouspolitiikan viestintää, 3.) Yksikön vastuulla olevien henkilötietorekisterien rekisterinpitäjänä toimimista ja rekisterinpitäjälle säädetyistä velvoitteista vastaamista.

Liikenne- ja viestintäministeriön työjärjestyksessä määrätään konserniosaston tehtäväksi ministeriön toimialan asiat, jotka koskevat ministeriön ulkoista viestintää ja työyhteisöviestintää sekä viestintäyhteistyötä valtioneuvostossa ja hallinnonalalla. Lisäksi työjärjestyksessä määrätään, että viestintäyksikkö vastaa siitä, että avoimella ja läpinäkyvällä viestinnällä kerrotaan, mitä ministeriössä tehdään, minkälaisia vaikutuksia ministeriön toimilla on sekä neuvotaan, miten valmisteluun voi vaikuttaa. Yksikkö vastaa siitä, että viestinnällä edistetään ministeriön tavoitteiden saavuttamista ja lisätään luottamusta ministeriön toimintaan ja että työyhteisöviestinnällä tuetaan työssä onnistumista ja työssä viihtymistä.

Työ- ja elinkeinoministeriön työjärjestyksessä määrätään, että viestintäyksikkö käsittelee seuraavat asiat: 1.) Ministeriön ulkoinen viestintä, 2.) Ministeriön työyhteisöviestintä, 3.) Verkkoviestintä, 4.) Visuaalinen viestintä ja 5.) Hallinnonalan viestintäyhteistyö.

Sosiaali- ja terveysministeriön työjärjestyksessä määrätään, että viestintäyksikkö käsittelee asiat, jotka koskevat ministeriön ulkoisen viestinnän, sidosryhmätyön ja sisäisen viestinnän kehittämistä, suunnittelua ja yhteensovittamista sekä viestinnän yhteistyötä hallinnonalalla. Viestintäyksikkö toimii yhteistyössä henkilöstö- ja hallintoyksikön kanssa erityisesti sisäistä viestintää koskevista asioista. Tiedotusvälineille annetuista haastatteluista ja lausunnoista toimitetaan tieto viestintäyksikölle. Sosiaali- ja terveysministeriön työjärjestyksen mukaan ministeriön ulkoisessa viestinnässä ja sidosryhmätyössä noudatetaan ministerin ja kansliapäällikön antamia suuntaviivoja ja, että viestinnän käytännön toteutuksesta johdon, osastojen, erillisyyksiköiden ja tulosryhmien tukena vastaa viestintäyksikkö.

Ympäristöministeriön työjärjestyksessä määrätään, että viestinnän tulosalue vastaa viestinnän strategisuudesta, vaikuttavuudesta ja priorisoinnista sekä muusta viestinnästä yhteistyössä osastojen kanssa sekä ministeriön brändin eheydestä. Tulosalue vastaa myös ministeriön viestintäyhteistyöstä hallinnonalan sekä valtioneuvoston kanssa. Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen johtaja vastaa keskuksen viestinnästä, ja sitä suunnitellaan sekä toteutetaan yhteistyössä viestinnän tulosalueen kanssa.

3. VIESTINNÄN KOKOAMISEN TAVOITTEET

Valtioneuvoston viestinnän linjakas johtaminen

Viestinnän toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja viestinnän kohderyhmät muuttuvat entistä sirpaloituneemmiksi. Valtioneuvosto voi vastata muutokseen tehostamalla ja uudistamalla laadullisesti viestintää. Samalla uudistuu koko valtioneuvoston viestinnän

johtaminen niin, että valtioneuvoston viestinnän palveluja, kanavia, sisältöjen valmistelua ja kaikkia voimavaroja voidaan johtaa linjakkaasti ja suunnitelmallisesti. Tällöin valtioneuvoston viestintä kytkeytyy luontevaksi osaksi valtioneuvoston johtamisen kokonaisuutta. Uudet yhteiset viestinnän konseptit tukevat johtamista ja varmistavat viestintätyön sujuvan arjen.

Lähtökohtana valmistelussa on ollut, että ministeriöt vastaavat jatkossakin viime kädessä oman toimialansa ministeriökohtaisista viestinnän sisällöistä. Toimivaltainen ministeri ja ministeriön toimialan asioista ja tehtävistä vastaava ministeriön virkamiesjohto johtavat toimialan viestintää ja määräävät viestinnän sisällöstä, jotta viestintä tukee asianomaisen toimialan johtamista.

Uuteen valtioneuvoston viestinnän toimintamalliin siirryttäessä valtioneuvosto ja sen ministeriöt saavat edelleen käyttöönsä tarvittavat viestintäpalvelut ja ministeriön johtamisen ja hallinnonalan ohjaamisen ja yhteistyön kannalta riittävät viestintäpalvelut ja viestinnän osaamisen.

Tehokkaat, kehittyvät ja tasaisen laadukkaat viestinnän palvelut koko valtioneuvostossa

Kohdeyleisöjen pirstoutuminen, uudet viestintäkanavat ja muuttuvat viestinnän kulutustottumukset haastavat valtioneuvoston ja sen ministeriöiden vakiintuneita viestinnän tekemisen tapoja. Valtioneuvoston viestinnän uuden toimintamallin tarkoituksena on varmistaa, että koko valtioneuvostossa on käytössä tehokkaat, kehittyvät ja laadullisesti korkeatasoiset viestinnän palvelut. Kehittyvillä yhteisillä palveluilla ja toimintatavoilla kyetään paremmin vastaamaan viestintäkanavien muutokseen, tavoittamaan viestinnän keskeiset kohderyhmät ja vahvistamaan siten demokratiaa. Yhteen kootut voimavarat antavat parhaat mahdolliset edellytykset vaativaan kehitystyöhön, jossa tekoälyn ja muiden uusien teknologioiden mahdollisuudet kyetään täysimääräisesti hyödyntämään. Valtioneuvoston viestinnän erityisosaaminen on jatkossa koko valtioneuvoston käytettävissä.

Tasalaatuiset palvelut ja yhtenäiset toimintatavat parantavat valtioneuvoston viestinnän tunnistettavuutta. Avoin viestintä ja vuoropuhelu vahvistavat demokratiaa ja ihmisten luottamusta julkishallintoon. Laaja, eri kohderyhmät huomioiva viestintä ja vuoropuhelu parantavat valmistelua ja luovat pohjaa päätösten hyväksyttävyydelle.

Viestinnän resurssien joustava käyttö

Mahdollisuus käyttää yhteisiä viestinnän voimavaroja joustavasti parantaa toimintamallin tehokkuutta. Viestinnän asiantuntijoita ja teknistä erityisosaamista voidaan osoittaa joustavasti valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toiminnan painopisteiden, häiriötilanteen tai muun erityisiä resursseja vaativan viestintätilanteen mukaan.

Valtioneuvoston uusi viestintäosasto on koottujen voimavarojen osalta valmiina vastaamaan vakavammassa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa tarvittaviin viestinnän tehtäviin. Sitä ei tarvitse muodostaa vasta vakavammassa häiriötilanteessa tai poikkeusoloissa. Tämä sujuvoittaa ja nopeuttaa häiriötilanteisiin vastaamista ja niissä vaadittavaa tilanteen mukaan skaalautuvaa viestinnän resurssien nopeaa uudelleen ohjaamista.

Säästöt uuden yhteisen toimintamallin vakiintuessa

Uusi toimintamalli lisää synergiaa ja karsii päällekkäistä tekemistä. Yhteisten tehtävien kokoaminen ja priorisointi auttavat keskittymään olennaisiin asioihin. Valtioneuvoston uudet yhteiset viestinnän palvelut vähentävät viestinnän ostopalveluiden käyttöä ja viestintäyksiköiden päällekkäiset palveluhankinnat poistuvat.

Tehokas toimintatapa, priorisointi ja joustavat resurssit mahdollistavat hallitun valtioneuvoston viestinnän henkilöstömäärän vähentämisen uuden toimintamallin vakiintuessa henkilöstön vaihtuvuutta hyödyntäen.

4. VALTIONEUVOSTON VIESTINTÄOSASTO JA SEN TEHTÄVÄT

Muodostettavan valtioneuvoston viestintäosaston tehtäväksi on tarkoitus säätää seuraavaa:

Valtioneuvoston viestintäosaston tehtävänä on valtioneuvoston ja sen ministeriöiden

1. Ulkoinen viestintä (ml. kansainvälinen ja EU-asioiden viestintä), sidosryhmäviestintä, mediaviestintä ja niiden kehittäminen;
2. Verkkopalvelun ja muiden viestintäkanavien suunnittelu, tuottaminen ja kehittäminen sekä sisällöntuotanto verkkopalvelussa ja muissa viestintäkanavissa;

3. Ministeriöiden toimialan ja hallinnonalan viestinnän suunnittelu, kehittäminen ja yhteensovittaminen sekä valtioneuvoston ajankohtaisviestinnän johtaminen ja yhteensovittaminen;
4. Valokuvaus, videotuotannot, visuaaliset viestintäpalvelut ja viestintätapahtumien toteutus;
5. Viestinnän varautuminen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin, kriisiviestinnän yhteensovittaminen sekä strategisen viestinnän suunnittelu ja yhteensovittaminen;
6. Valtionhallinnon viestinnän yleinen kehittäminen ja viestinnän yhteensovittaminen;
7. Sisäinen viestintä ja työyhteisöviestinnän tuki.

Valtioneuvoston viestintäosasto huolehtii ministeriön ja sen hallinnonalan viestinnästä ministerin ja kansliapäällikön johdolla (sisältö ja ajoitus) ja yhteistyössä ministeriön osastojen kanssa.

Ministerin erityisavustajat avustavat ministeriä viestinnässä, hoitavat ministerin mediasuhteita ja tekevät yhteistyötä valtioneuvoston viestintäosaston kanssa.

Valtioneuvoston viestintäosaston toiminta-ajatus

Valtioneuvoston viestintäosasto vastaa koko valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän suunnittelusta, toteutuksesta ja kehittämisestä. Sen tehtävänä on varmistaa, että valtioneuvoston ja sen ministeriöiden päätöksistä, toiminnasta ja valmistelusta viestitään kansalaisille, medialle ja sidosryhmille avoimesti, ymmärrettävästi ja yhtenäisesti.

Osasto kehittää ja yhtenäistää viestinnän prosesseja, työkaluja ja palveluja siten, että viestintä on tehokasta, ajantasaista ja laadukasta. Osasto tarjoaa kootut, tehokkaat ja kehittyvät sekä tasaisen laadukkaat viestintäpalvelut valtioneuvostolle ja sen ministeriöille.

Valtioneuvoston viestintäosasto tukee valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toimintaa ja johtamista vahvistamalla luottamusta, osallisuutta ja läpinäkyvyyttä suomalaisessa yhteiskunnassa sekä toimien kansallisen turvallisuuden ja yhteiskunnan toimintakyvyn turvaamiseksi viestinnän keinoin.

5. VALTIONEUVOSTON VIESTINNÄN TOIMINTAMALLI

Toimintamallin perustana on valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestintäosastojen ja -yksiköiden tehtävien kokoaminen uudeksi valtioneuvoston yhteiseksi viestintäosastoksi.

Uuden toimintamallin lähtökohtia ovat valtioneuvoston viestinnän linjakas johtaminen, yhteisten viestinnän koottujen palvelujen käyttöönotto sekä joustavasti liikkuvat resurssit.

Uusi osasto tukee valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toimintaa ja johtamista tuottamalla ja toteuttamalla korkealaatuisia viestinnän palveluita valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toiminnan ja johtamisen tueksi. Ministeriön toimialaa johtava ministeri ja ministeriön linjavastuullinen virkamiesjohto johtaa viestintää ja päättää ministeriökohtaisen viestinnän sisällöstä. Ministeriöiden viestintä on keskeinen osa valtioneuvoston viestinnän kokonaisuutta. Valtioneuvoston yhteisessä viestinnässä korostuu vastaisuudessa yksittäisten ministeriöiden viestinnän rinnalla viestintä valtioneuvoston toiminnan keskeisistä tavoitteista kansalaisille, yhteisöille ja kansainvälisesti. Yhtenäinen valtioneuvoston viestintä tekee päätöksenteon kokonaisuuksista helpommin ymmärrettäviä ja vahvistaa sekä demokratiaa että Suomen painoarvoa maailmalla.

Valtioneuvoston yhteisiä viestintäkanavia tehokkaasti hyödyntämällä ministeriökohtaiset viestinnän sisällöt saavat aiempaa laajempaa näkyvyyttä.

Jatkotyössä valtioneuvoston viestintää on tarkoitus kehittää ja yhteisesti konseptoida niin, että erilaiset kohderyhmät voitaisiin tavoittaa mahdollisimman laajasti valtioneuvoston viestinnän kanavissa. Tavoitetta tukee se, että kaikki valtioneuvoston viestinnän tekninen ja muu erityisosaaminen esimerkiksi valokuvauksessa, infografiikassa ja muussa visuaalisessa viestinnässä saadaan nykyistä laajemmin koko valtioneuvoston käyttöön. Tämä on olennaisen tärkeää aikana, jolloin visuaalisen viestinnän ja uusien viestintäkanavien merkitys viestinnän kokonaisuudessa kasvavat koko ajan.

Valtioneuvosto viestii kaksikielisesti molemmilla kansalliskielillä ja tarvittaessa useammalla kielellä.

Valtioneuvoston viestinnän johtaminen

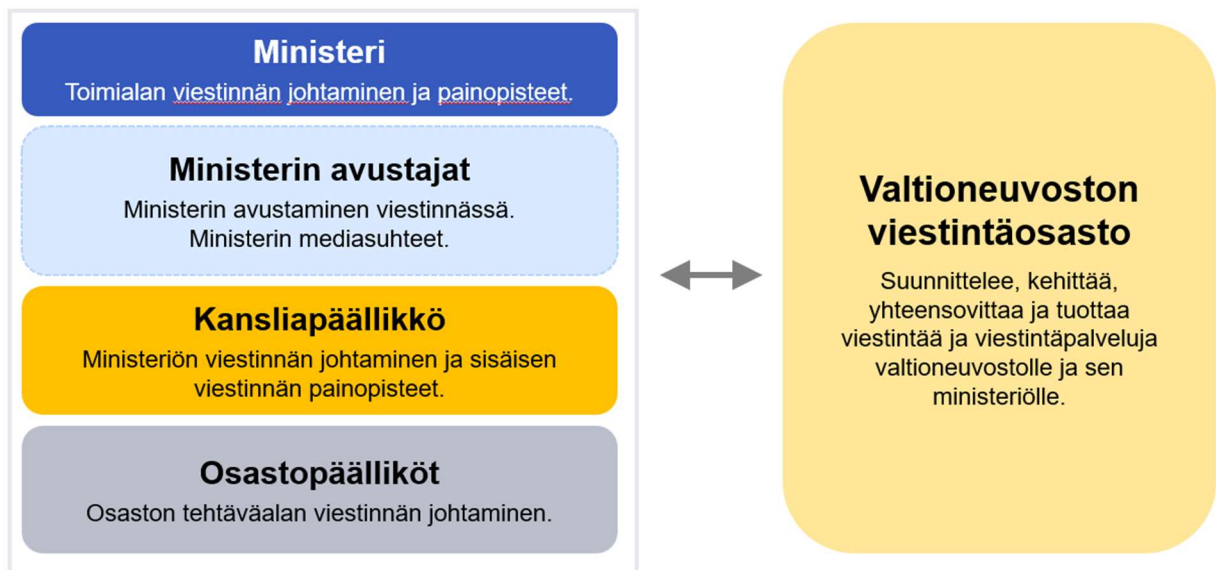
Viestintä on olennainen osa johtamista. Valtioneuvoston viestinnän johtamisen tavoitteena on varmistaa, että viestintä tukee saumattomasti valtioneuvoston ja sen ministeriöiden johtamista ja toimintaa. Valtioneuvoston toimista ja tavoitteista viestitään sekä Suomeen että Suomen ulkopuolelle johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi. Onnistuessaan yhteinen viestintä luo parhaat mahdolliset edellytykset koko valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toiminnalle ja strategisten tavoitteiden saavuttamiselle. Uuden viestintäosaston työtä ohjaa vuoden 2026 aikana valmisteltava valtioneuvoston yhteinen viestintästrategia.

Valtionhallinnon viestintäsuosituksessa (2023) linjataan, että tuloksellinen viestintä on mahdollista vain silloin, kun koko organisaatio on sitoutunut yhteisiin tavoitteisiin alusta lähtien. Viestinnän tehtävien kokoamisessa uuteen valtioneuvoston viestintäosastoon on huolehdittava viestinnän riittävän tiiviistä kytkeytymisestä ministeriöiden johtamiseen. Ministeriön vastuuviestijöiden on voitava toimia ministeriön ja sen osastojen läheisenä yhteistyökumppanina ja toimia esimerkiksi johtamisen kannalta keskeisissä johtoryhmissä. Ministeriön vastuuviestijöiden ja valtioneuvoston viestintäosaston on saatava ennalta riittävä tieto sellaisista ministeriökohtaista asioista, jotka edellyttävät valtioneuvoston ulkoista tai sisäistä viestintää.

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden päätöksiä ja linjauksia koskeva viestintä, valtioneuvoston linjauksia valmistelevien toimielinten (ministerivaliokunnat ja muut toimielimet), hallituksen toiminnan ja tavoitteiden viestintä ja muu valtioneuvoston jäsenten viestintä muodostavat yhteisen kokonaisuuden. Perusteltua on, että ministereiden ja heidän esikuntiansa sekä valtioneuvoston viestintää tehdään tiiviissä yhteistyössä ja viestintää tarvittaessa yhteensovitetaan. Tässä ministereiden erityisavustajien ja valtioneuvoston viestintäosaston yhteistyöllä on keskeinen rooli. Yhteensovittamisen tarve korostuu häiriötilanteissa ja hallinnonalojen rajat ylittävissä vaikutuksiltaan laajakantoisissa viestintätilanteissa.

Valtioneuvoston viestinnän toimintamalli ja johtamisrakenne

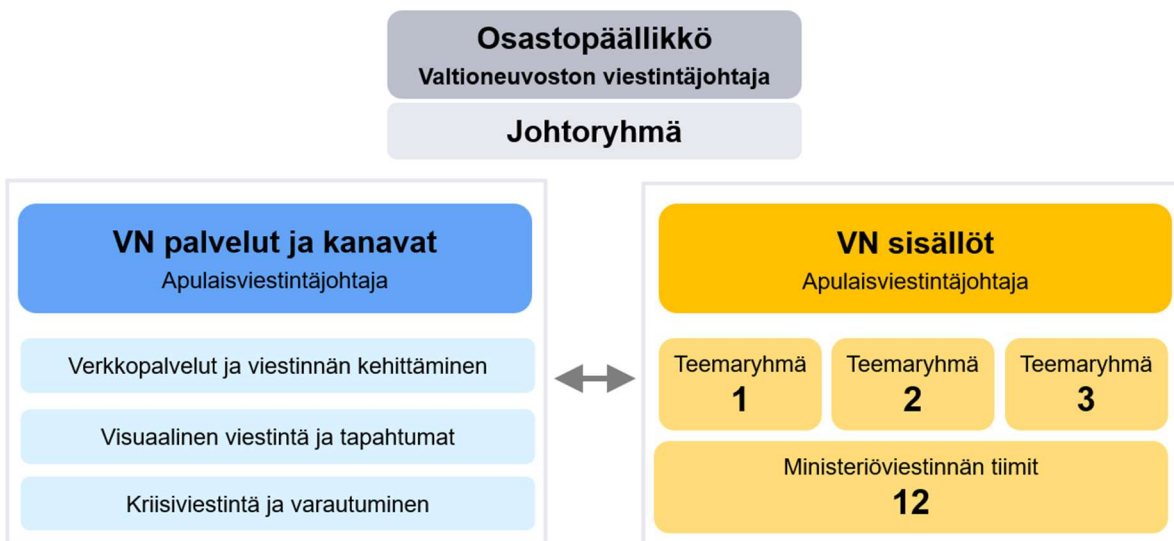

Organisaatio, vastuunjako ja toimintayksiköiden tehtävät

Valtioneuvoston viestintää hoitamaan perustetaan kokonaan uusi valtioneuvoston viestintäosasto. Osastoon muodostetaan kaksi toimintakokonaisuutta: 1) VN viestinnän sisällöt, 2) VN viestinnän palvelut ja kanavat.

Osastoa johtaa viestintäosaston osastopäällikkönä toimiva valtioneuvoston viestintäjohtaja tukenaan kaksi apulaisosastopäällikkönä toimivaa valtioneuvoston apulaisviestintäjohtajaa. Osaston johtamista tukee perustettava uusi valtioneuvoston viestinnän johtoryhmä. Jokaisen ministeriön tukena toimii ministeriöviestinnän tiimi, jolla kullakin on oma toimintayksikön päällikkö.

Valtioneuvoston viestintäosasto

VN viestinnän palvelut ja kanavat

VN-viestinnän palvelut ja kanavat organisaatiokokonaisuus tuottaa viestintäosastolle ja koko valtioneuvostolle sisäiset ja ulkoiset verkkoviestintäpalvelut sekä teknistä tai muuta erityisosaamista vaativat viestinnän palvelut, kuten valokuvauksen, videoinnin, striimauksen, infografiikan ja muun visuaalisen viestinnän sekä viestinnällisten tapahtumien tapahtumatuottamisen. Yksikkö vastaa myös viestinnän ostopalveluihin liittyvistä hankinnoista ja kilpailutuksista. Lisäksi yksikössä kehitetään ja konseptoidaan

yhdessä VN viestinnän sisällöt organisaatiokokonaisuuden kanssa yhteisiä toimintamalleja nykyisiin ja uusiin sosiaalisen median kanaviin.

Toimintayksikkö johtaa ja kehittää verkkoviestintäpalveluja palvelemaan viestintää ja vuorovaikutusta asiakaslähtöisesti tekoälyä ja uusia teknologioita hyödyntäen. Yksikössä kehitetään ja konseptoidaan yhteisiä toimintamalleja nykyisiin ja uusiin sosiaalisen median kanaviin ja viestinnän alustoihin. Kehittämistä tehdään moderneja menetelmiä käyttäen esim. VN viestintäLAB-tyyppisesti. Yksikkö vastaa myös verkkopalveluihin liittyvästä ohjeistuksesta ja sisällöntuottajien koulutuksesta sekä viestinnän analysoinnista ja datan keräämisestä.

Kokonaisuuden osana toimivan VN ViestintäLAB -toiminnon tehtävänä on edistää tekoälyn ja muiden uusien teknologioiden käyttöönottoa valtioneuvoston viestinnässä. Tekoälyä voidaan käyttää apuna esimerkiksi tiedotteiden ja verkkosisältöjen muotoilussa ja tarkistamisessa. Tekoäly tehostaa isojen aineistojen tiivistämistä, ja sillä voidaan luoda visuaalista aineistoa esimerkiksi some- ja videosisältöihin. Tekoälyä voidaan käyttää analysoimaan käyttäjäpalautetta ja kävijä- tai mediaseurantadataa sekä ehdottamaan niiden pohjalta linjauksia esimerkiksi tietyn kohderyhmän tavoittamiseen. Lisäksi tekoäly nopeuttaa taustatehtäviä, kuten verkkosivujen koodausta, saavutettavuuden analysointia tai parantaa sivujen löydettävyyttä hakukoneiden tai tekoälyn näkökulmasta. Tulevaisuudessa AI-chatbot voisi tarjota nopean reitin esimerkiksi oikean ministeriön, yhteyshenkilön tai -kanavan löytämiseen tai auttaa vastaamaan tietopyyntöihin.

Toimintayksikkö huolehtii myös valtioneuvoston viestinnän varautumisesta, häiriötilanteiden menettelytavoista ja ohjeista, varautumisharjoituksista ja kriisiviestinnän muusta kehittämisestä. Toimintayksikkö vastaa myös koko valtioneuvoston strategisen viestinnän (stratcom) yhteisen toimintamallin kehittämisestä ja muusta turvallisuusjohtamisen viestintää, informaatioturvallisuutta ja viestinnän varautumista koskevasta kehittämisestä ja toimeenpanosta.

VN viestinnän sisällöt

VN viestinnän sisällöt organisaatiokokonaisuus jakautuu teemaryhmiin ja ministeriöviestinnän tiimeihin.

VN viestinnän teemaryhmät huolehtivat valtioneuvoston yhteisestä ajankohtaisviestinnästä ja sen koordinaatiosta, ajankohtaisviestinnän uutisvalinnoista ja sisällöistä sekä ministeriön toimialan viestinnän temaattisesta sisältötuesta. Lisäksi ryhmät vastaavat valtioneuvoston ja tasavallan presidentin päätösviestinnästä, hallituksen ja sen valmisteluelinten

viestinnästä, EU- ja kv-viestinnästä sekä sisäisestä viestinnästä ja kanavien sisältöjen toimittamisesta. Yhteisten teemaryhmien perustamisella varmistetaan, että valtioneuvoston johtaminen ja ministeriöiden toimialojen toiminnan johtaminen saavat käyttöönsä sellaista asiantuntemusta, johon yhdistyy viestinnällisen osaamisen lisäksi riittävä valtioneuvoston johtamisen, ministeriön toimialan, asiakokonaisuuden tai ilmiön substanssituntemus.

Ministeriöviestinnän tiimi vastaa kunkin ministeriön viestinnän suunnittelusta ja tuesta sekä ministeriökohtaisesta ajankohtaisviestinnästä, kuten tiedotteiden, uutisten ja verkkoviestinnän sisällöntuotannosta. Lisäksi ministeriöviestinnän tiimit vastaavat ministeriökohtaisesta media- ja sidosryhmäyhteistyöstä, ministeriön sisäisen viestinnän ja hallinnonalan viestintäyhteistyöstä. Ministeriöviestinnän tiimi tukee tarpeen mukaan asianomaisen ministeriön ministerin tai ministereiden viestintää yhteistyössä ministerin avustajien kanssa.

VN sisällöt kokonaisuuden johtaminen edellyttää tiivistä yhteistyötä ja huolellista suunnittelua VN sisällöistä vastaavan apulaisviestintäjohtajan, teemaryhmien ja ministeriöviestinnän tiimien päälliköiden välillä. Ministeriöviestinnän tiimin päällikkö toimii ensisijaisena yhteyspisteenä ministeriön, ministeriön johdon ja osastojen sekä valtioneuvoston viestintäosaston välillä ja osallistuu ministeriön johtamisen ja toiminnan kannalta keskeisiin johtoryhmiin. Ministeriöviestinnän tiimin päällikkö vastaa ministeriön viestintätarpeista ja niiden priorisoinnista sekä ministeriön viestinnän ja tiimin työskentelyn päivittäisestä johtamisesta. Ministeriöviestinnän tiimin päällikkö suunnittelee yhteistyössä teemaryhmien päälliköiden ja apulaisviestintäjohtajan kanssa vaativien ministeriökohtaisten hankkeiden viestintätoimia. Näihin laajempiin viestintähankkeisiin ja – tapahtumiin tarjotaan lisäresurssia ja asiantuntemusta teemaryhmistä.

Ehdotettavassa organisaatiomallissa yhdistyvät tavoitteellinen valtioneuvoston viestinnän toimintojen johtaminen, joustava ja tehokas viestintäresurssin käyttö, valtioneuvoston johtamisen ja ministeriöiden sekä ministerien viestintätarpeista huolehtiminen sekä ministeriöiden oikeus ohjata viestinnän sisältöä. Organisoinnin malli mahdollistaa suunnitelmallisen ja strategisen yhteisen viestinnän kehittämisen ja varmistaa riittävät resurssit tekoälyn ja muiden uusien teknologisten mahdollisuuksien järjestelmälliseen hyödyntämiseen valtioneuvoston viestinnässä. Mallissa pystytään tarjoamaan koko valtioneuvoston käyttöön sekä edistyneet teknistä erityisosaamista vaativat viestinnän palvelut sekä asiantunteva viestinnän sisällöntuotanto.

Toimintayksiköt ja niiden tehtävät

Ministeriön viestinnän ja valtioneuvoston viestintäosaston johtaminen

Viestintä on ministeriön johdolle kuuluva velvollisuus, kun asioita valmistellaan ja käsitellään. Ministeriön linjajohto (ministeri, kansliapäällikkö ja tehtäväalueesta vastaava osastopäällikkö) johtavat viestintää ministeriön toimialalla. Viestinnässä linjajohto saa tukea viestintäyksiköltä (jatkossa valtioneuvoston viestintäosasto), joka suunnittelee viestintää, valmistele viestinnän sisältöjä (esim. tiedotteet) ja tuottaa viestinnän palveluita (esim. verkkopalvelu, visuaaliset palvelut, viestintätapahtumat).

Kaikki viestintäyksiköiden virkamiehet ja ulkoisten viestinnän palvelujen hankkimisen määrärahat kootaan valtioneuvoston kansliaan perustettavaan VN viestintäosastoon. VN viestintäosastoa johtaa valtioneuvoston viestintäjohtaja. Hän vastaa koko osaston toiminnasta. Hän vastaa osaston sisällä mm. viestinnän resurssien (virkamiehet, määrärahat, palvelut) johtamisesta. VN viestintäosastoon muodostetaan ministeriöviestinnän tiimit (kutakin ministeriötä varten) huolehtimaan päivittäisestä ministeriökohtaisesta viestinnästä. Ministeriöviestinnän tiimin päällikkö johtaa tiimiin sijoitettuja viestintäasiantuntijoita ja toimii ensisijaisena viestintäkumppanina ministeriön linjajohtoon nähden. Ministeriöviestintätiimiin sijoitetut viestinnän asiantuntijat ovat tiimin päällikön johtamina ministerin ja ministeriön johdon käytettävissä, jotta ministeriön päivittäinen viestintä onnistuu. Mallissa on kuitenkin mahdollista osoittaa ministeriön toimialan viestinnän tukemiseen yhteisestä viestintäosastosta merkittävästi enemmän

viestinnän voimavaroja kuin vain ministeriöviestinnän tiimiin sijoitetut viestintäasiantuntijat, kun ministeriön toimialan tarve sitä vaatii.

Ministeriön linjajohto ei johda viestintäosaston (tai sen ministeriöviestinnän tiimin) sisäistä työtä, eikä siten voi vaikuttaa suoraan resurssien johtamiseen. Ministeriön linjajohto esittää viestinnän tarpeet, painoalueet ja päättää viime kädessä viestinnän sisällöstä. VN viestintäosaston (ja sen ao. ministeriöviestinnän tiimin) ministeriökohtaisen viestinnän toimet ja sisällöt hyväksytään ministeriön käytäntöjen mukaisesti. Valtioneuvoston viestintäosasto vastaa viestinnän suunnittelusta, toteuttamisesta ja viestinnällisistä lopputuotteista sekä viestintäpalveluista.

Erityisissä viestinnän tehtävissä työskenteleviltä voidaan edellyttää vaitioloa (vaitiolovelvollisuus) viestintää valmisteltaessa.

Ministeriöviestinnän tiimit ja teemaryhmät

Uusi toimintamalli edellyttää toimiakseen aktiivista matalan kynnyksen vuoropuhelua valtioneuvoston viestintäosaston johdon, ministeriöviestinnän tiimin sekä ministeriön johdon ja sen osastojen kesken.

Ministeriöiden johdon tukena toimivat ministeriöviestinnän tiimit hoitavat itsenäisesti valtaosan ministeriöiden tavanomaisista viestintätehtävistä. Yhteisiä resursseja vaativat viestintätilanteet puolestaan hoidetaan yhteistyössä valtioneuvoston viestintäosaston johdon ja sen uusien yksiköiden kanssa. Tällä tavoin ministeriöt saavat käyttöönsä riittävät henkilöresurssit, viestinnän tekniset palvelut ja koko viestintäosaston monipuolisen osaamisen.

Valtioneuvoston viestintäosaston yhteiset teemaryhmät vastaavat temaattisten kokonaisuuksien tai muiden ajankohtaisten kokonaisuuksien viestinnän suunnittelusta, valmistelusta ja toteutuksesta yhteistyössä ministeriöviestinnän tiimien kanssa. Järjestelyn tavoitteena on varmistaa, että viestinnän keskeisiä kokonaisuuksia kyetään johtamaan tavoitteellisesti ja että kokonaisuuksien viestintään on riittävästi resursseja. Samalla saadaan mahdollisuus siirtää resursseja joustavasti viestintätilanteesta toiseen ilman, että ne olisi pysyvästi sidottu esimerkiksi ministeriön yksittäisen osaston viestintään. Teemaryhmien perustaminen varmistaa myös sen, että jokaisella ministeriöllä on oman ministeriöviestinnän tiiminsä substanssiosaamisen lisäksi tarvittaessa käytössä myös muuta riittävää viestinnän sisältöasiantuntemusta. Teemaryhmien osaamista voidaan ohjata ministeriöviestinnän tiimin tueksi sekä ennalta suunniteltujen isojen viestintäkokonaisuuksien hoitamiseen että yllättävissä kiiretilanteissa. Resurssien

priorisointi kulloistenkin viestintätarpeiden mukaisesti vaatii tiivistä ja ennakoivaa yhteistyötä sisällöistä ja ajankohtaisviestinnästä vastaavan apulaisviestintäjohtajan ja ministeriöviestinnän tiimien päälliköiden kesken.

Uudet teemaryhmät avaavat valtioneuvostossa työskenteleville viestinnän ammattilaisille uudenlaisen mahdollisuuden laajentaa oman erikoisalansa viestinnän substanssiosaamista ja päästä viestimään suurista temaattisista kokonaisuuksista aiempaa laajemmasta näkökulmasta.

Ulkoministeriön maakuvaviestintä on rajattu kokoamisen ulkopuolelle. Maakuvaviestinnän kokonaisuuden kannalta on tärkeää huolehtia myös ulkoministeriöön jäävän maakuvaviestinnän ja valtioneuvoston viestintäosaston yhteistyön kehittämisestä.

Viestinnän johtoryhmä

Valtioneuvoston viestinnän johtamisen tueksi perustetaan valtioneuvoston viestintäosastolle valtioneuvoston viestinnän johtoryhmä.

Johtoryhmän puheenjohtajana toimii valtioneuvoston viestintäjohtaja ja varapuheenjohtajina sisällöistä vastaava valtioneuvoston apulaisviestintäjohtaja sekä palveluista ja kanavista vastaava apulaisviestintäjohtaja. Jäseninä ovat kaikkien ministeriöviestinnän tiimien päälliköt.

Johtoryhmä vastaa valtioneuvoston viestintästrategian valmistelusta, sen toimeenpanosta ja seurannasta. Johtoryhmä seuraa myös viestinnän tilannekuvaa, viestinnän painopisteiden toteumista ja yhteisten resurssien käyttöä. Johtoryhmä toimii tarvittaessa myös viestintäosaston sisäisten kehittämishankkeiden ohjausryhmänä.

Johtoryhmä käy säännöllisesti vuoropuhelua ministerien viestinnästä vastaavien erityisavustajien kanssa viestinnän suunnittelemiseksi ja yhteensovittamiseksi.

Johtoryhmä kokoontuu kuukausittain tai tarvittaessa useammin.

Suunnittelu ja ennakointi

Toimintamallin käytännön onnistuminen vaatii uudenlaista viestinnän suunnittelua ja viestintävoimavarojen ennakointia ja kohdentamista viikoittain, kuukausittain ja vuositasolla. Resurssisuunnittelu perustuu yhteiseen viestinnän ja resurssien käytön

tilannekuvaan ja siinä tarkastellaan kaikkien ministeriöiden toimialojen viestinnän tarpeita. Suunnittelua tukevat hallitusohjelma, lainsäädäntöohjelma, kehys- ja budjettipäätökset sekä muut hallituksen työtä ohjaavat dokumentit ja tiivis yhteistyö ministeriöiden substanssiosastojen kanssa.

Yhteisen viestinnän pitkäjänteistä suunnittelua johtaa valtioneuvoston viestintäjohtaja. Päivittäisissä viestintätilanteissa korostuu osaston apulaisviestintäjohtajien sekä teemaryhmien ja ministeriöviestinnän tiimien päälliköiden tiivis ja ennakoiva yhteistyö.

Käytännön toiminnan organisointi

Uuden viestintäosaston toiminta perustuu viestinnän yhteiselle tilannekuvalle ja yhdessä tehtävälle priorisoinnille. Priorisointia ohjaavat viestinnän tilannekuva, joka sisältää informaatioympäristön tilannekuvan ja resurssien käytön tilannekuvan sekä kulloisetkin valtioneuvoston, sen ministeriöiden ja ministerien viestinnälliset tarpeet. Viestinnän yhteisten palveluresurssien käytöstä sovitaan yhteisissä kokouksissa. Samalla sovitaan niistä valtioneuvoston ajankohtaisviestinnän tärkeimmistä aiheista, joista viestitään ministeriökanavien lisäksi valtioneuvoston yhteisillä kanavilla.

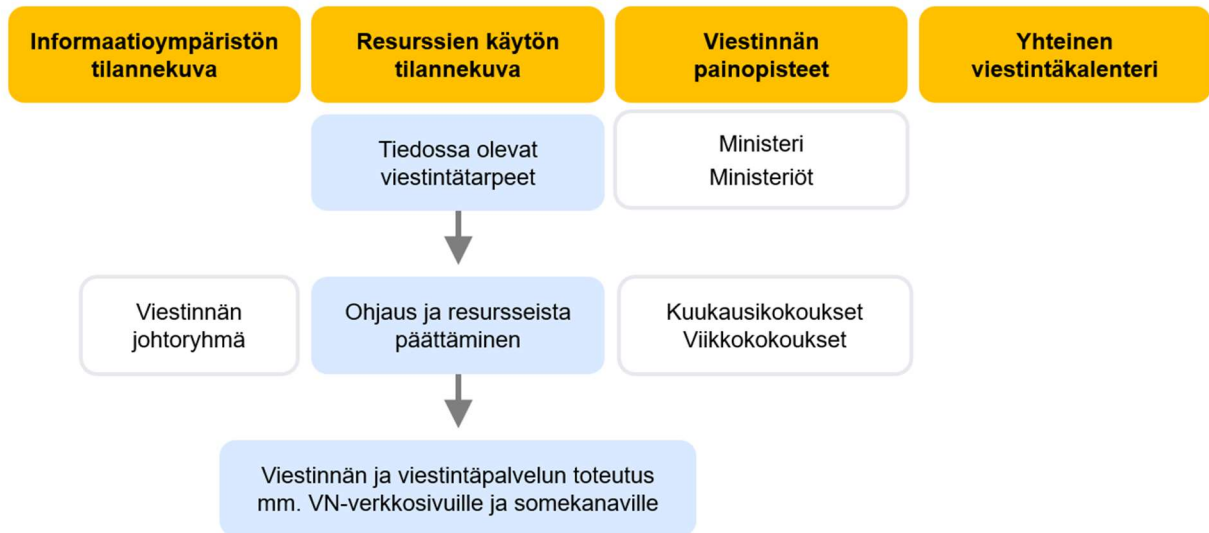
Ministeriöviestinnän tiimeillä on tärkeä rooli valtioneuvoston viestinnän kokonaisuudessa, ja uudesta toimintamallista on mahdollista saada mittavia hyötyjä ministeriöiden viestintään. Se edellyttää, että ministeriöviestinnän tiimit toimivat aktiivisesti ja nostavat ennakoivasti ja oma-aloitteisesti valtioneuvoston yhteiseen viestintään ja yhteisille kanaville (verkko, some) niitä aiheita, joilla ministeriöviestinnän tiimi arvioi olevan valtioneuvostotasoista merkitystä. Huolellinen suunnittelu ja aktiivisuus avaavat uudenlaisen mahdollisuuden saada säännöllisesti aiempaa laajempaa viestinnällistä näkyvyyttä valtioneuvoston yhteisillä kanavilla ja koko osaston yhteisen osaamisen ministeriön toimialan asioiden viestintään.

Yhteistyön syventäminen mahdollistaa suunnitelmallisen parhaiden viestintäkäytäntöjen laajentamisen koko valtioneuvostoon. Uudet yhteiset konseptit tehostavat johtamista ja nopeuttavat arjen viestintätyötä.

Päivittäisen toiminnan organisointi, prosessit ja konseptit sekä muut käytännön toimintatavat täsmentyvät muutostyöpajoissa ja muussa valmisteleavassa jatkotyössä, johon kaikki valtioneuvoston viestinnän ammattilaiset osallistuvat.

Valtioneuvoston viestinnän prosessi

Osaamisen kehittäminen

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän henkilöstö kootaan uudistuksen yhteydessä valtioneuvoston kansliaan. Kokoaminen mahdollistaa pitkäjänteisen resurssisuunnittelun ja tavoitteellisen osaamisen kehittämisen. Osana hanketta on selvitetty ministeriöissä nykyisin olevaa viestinnän erityisosaamista ja osaamisen katveita. Tämä luo pohjaa tulevien koulutustarpeiden suunnittelulle.

Ministeriöiden nykyinen viestintäosastojen ja -yksiköiden sisältö- ja verkkoviestinnän osaaminen ja substanssiasiantuntemus on monipuolista. Vähemmän osaamista on esimerkiksi visuaalisessa viestinnässä ja muissa teknistä erityisosaamista vaativissa viestinnän palveluissa. Erityisosaamisen alueita tulee vahvistaa uuden osaston henkilöstöä kouluttamalla ja rekrytoimalla vaihtuvuutta hyödyntämällä osastolle tarvittavaa osaamista omaavia henkilöitä. Lisäksi uudessa mallissa huolehditaan siitä, että valtioneuvoston viestijöiden ministeriöiden toimialoihin, asiakokonaisuuksiin ja ilmiöihin liittyvä monipuolinen substanssiasiantuntemus kehittyy. Osastolle rekrytoidaan jatkossakin valtioneuvoston erilaisiin temaattisiin vastuualueisiin perehtyneitä viestijöitä.

Koottu viestinnän resurssi tukee myös järjestelmällisen urapolkukäytännön luomista, jossa horisontaalinen liikkuvuus ja viestinnän asiantuntijan oman erityisosaamisen syventäminen

ja laajentaminen yli ministeriörajojen helpottuvat merkittävästi. Urapolkukäytännön vakiinnuttaminen edellyttää aktiivista osaamisen kehittämisen johtamista.

Häiriötilanteet ja varautuminen

Valtioneuvoston viestintäosastolle on perustettu häiriötilanteiden viestinnän tueksi vuonna 2022 erityinen viestinnän valmiuspooli, johon ministeriöt ovat nimenneet viestinnän asiantuntijoita. Poolin valmisteluvaiheessa ja myöhemmin mm. Valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen kehittämishankkeessa (TUJO) on tunnistettu keskeiseksi ongelmaksi hitaat ja monimutkaiset henkilöstöhallinnolliset järjestelyt siinä vaiheessa, kun ministeriöissä työskentelevien asiantuntijoiden pitäisi siirtyä tukemaan valtioneuvoston kanslian viestintää.

Uudessa toimimallisissa kootaan ministeriöiden yhteisen viestintäpoolin tilalle valtioneuvoston viestintäosaston oma viestinnän valmiusryhmä, johon nimetyt henkilöt ovat valmiita siirtymään lyhyellä varoitusajalla omista normaaliolojen tehtävistään tukemaan häiriötilanteiden johtamisen viestintää. Ryhmään kootaan riittävästi viestinnän eri osa-alueiden osaamista. Osaston oma valmiusryhmä voi aloittaa toimintansa nopeasti ja tehokkaasti ilman aikaa vieviä ministeriöiden välisiä neuvotteluja työn tekemisen ehdoista.

Valtioneuvostoon perustettava yhteinen viestintäpäivystys (varallaolo) tukee häiriötilanteisiin ja muihin äkillisiin viestintätilanteisiin vastaamista. Varallaolon laajuus ja muut yksityiskohdat täsmentyvät jatkovalmistelussa.

Valtioneuvoston viestinnän johtamista häiriötilanteissa tukee osana valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen kehittämishanketta (TUJO) valmisteltu päivitetty strategisen viestinnän toimintamalli, joka otetaan käyttöön vaiheittain. Uusi osasto vastaa myös muista turvallisuusjohtamisen kehittämishankkeen (TUJO) viestintää ja informaatioturvallisuutta koskevien esitysten käytännön toimeenpanosta.

Vaihtoehtoiset organisoitumisen mallit

Hankkeeseen nimetyt ministeriöiden virkamiehet ovat valmistelun yhteydessä esittäneet myös vaihtoehtoisia tapoja viestinnän kokoamiseksi joko osittain tai kokonaan.

Yhtenä vaihtoehtona on ollut esillä rajattu kokoaminen, jossa valtioneuvoston kansliaan koottaisiin yhteinen palvelutuotanto (striimaus, valokuvaus, videot, grafiikka ja muu

visuaalinen viestintä), yhteinen tekniikka (alustat, analytiikka ja kilpailutukset), yhteiset standardit (laatu, saavutettavuus ja mittarit) sekä yhteinen sisäinen viestintä. Näihin liittyvä henkilöstö siirtyisi valtioneuvoston kansliaan. Muuten ministeriöiden nykymuotoiset viestintäyksiköt jäisivät ennalleen.

Lisäksi on esitetty ministeriöiden viestintätoimintojen johdon tehtävien keskittämistä niin, että viestintäjohtajat muodostaisivat valtioneuvoston viestintää koordinoivan ja yhteensovittavan viestinnän johtoryhmän, mutta nykyinen organisointi säilytettäisiin muuten ennallaan. Yksittäisinä toimenpiteinä on esitetty valtioneuvostotason yhteisen viestinnän suunnittelun, koordinaation ja toteutuksen laajentamista turvallisuusjohtamisen hankkeessa valmistellulla strategisen viestinnän toimintamallilla, isojen hallitusohjelmahankkeiden viestinnän kokoamista, kriisitilanteiden viestinnän yhteisen suunnittelun ja viestinnän tilannekuvan kokoamista sekä osaamisen kehittämisen kokoamista.

Esillä on ollut myös vaihtoehto, jossa valtioneuvoston viestintään muodostettaisiin yhteisiä palveluyksiköitä tai linjoja, kuten VN-työyhteisölinja (valtioneuvoston sisäinen viestintä), digilinja (valtioneuvoston verkkosivut ja viestinnän sovellusratkaisut) ja hallintolinja (henkilöstö, talous, yhteiset hankinnat). Ministeriökohtaiset yksiköt tai ryhmät vastaisivat ministeriön viestinnästä ministeriön nykyisten rakenteiden pohjalta oman viestintäjohtajan johdolla. Kokonaisuutta johtaisi valtioneuvoston viestintäjohtaja, jolla olisi apunaan linjajohtaja.

Näissä vaihtoehtoisissa malleissa toteutuisi ensimmäinen vaihe viestintäpalveluiden kokoamisesta, ja ne mahdollistaisivat osan toiminnallisista ja taloudellisista hyödyistä. Osittainen kokoaminen ei kuitenkaan vastaa hankkeen toimeksiantoa kaikkien valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän tehtävien kokoamisesta. Sen takia merkittävä osa kokoamisen mahdollistamista toiminnallisista ja taloudellisista hyödyistä jäisi selkeästi saavuttamatta. Hyvänä puolena on nostettu esiin, että mallit vaikuttaisivat ministeriöviestinnän arkeen nyt esitettävää mallia vähemmän ja aiheuttaisivat vain pieniä muutoksia töiden järjestämisessä.

Hanketyöskentelyssä on lisäksi esitetty malleja, joissa pääperiaatteena on kaiken viestinnän työn kokoaminen yhteen paikkaan. Tällöin viestintäosasto jaettaisiin ministeriöistä tai teemoista koostuviin sektoreihin, joilla kullakin olisi oma päällikkönsä, esimerkiksi apulaisviestintäjohtaja. Kokonaisuutta johtaisi valtioneuvoston viestintäjohtaja. Lisäksi olisi erillisiä rakenteita osaston johdon tukemiseksi ja yhteisten teknistä erityisosaamista vaativien palveluiden tuottamiseksi. Ministeriöihin jäisi vain yksittäisiä viestinnän yhdyshenkilöitä.

Hankkeen yhteisissä ja ministeriökohtaisissa keskusteluissa on todettu, että ministeriöt pitävät strategisen ja vaikuttavan ministeriökohtaisen viestinnän takaamiseksi välttämättömänä, että viestinnän asiantuntijoita työskentelee vastaisuudessakin ministeriöissä johdon lähellä. Myös hallinnonalan viestinnälliseen ohjaukseen on toivottu kiinnitettävän huomiota. Sen takia ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi siirtyä kokonaan keskitettyyn malliin, jossa ministeriöihin ei jäisi käytännössä lainkaan omia viestintätiimejä. Sen sijaan on päädytty esittämään mallia, jossa toteutuvat kokoamisen toiminnalliset ja taloudelliset hyödyt samaan aikaan kun ministeriöviestinnän tiimeille jää edelleen merkittävä rooli.

6. TOIMINNALLISET HYÖDYT JA RISKIT SEKÄ TALOUDELLISET SÄÄSTÖT

Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän kokoaminen uudeksi valtioneuvoston viestintäosastoksi tuottaa laajoja ja merkittäviä toiminnallisia hyötyjä, jotka koskevat muun muassa resurssien johtamista, viestinnän vaikuttavuutta, kehittämistä ja erityisosaamisen hyödyntämistä.

Keskeiset toiminnalliset hyödyt ovat:

- **Valtioneuvoston viestintä on merkittävässä asioissa yhtenäisempää ja asiakokonaisuuksista viestitään aikaisempaa ymmärrettävämmin.** Viestinnän toimintaympäristö on muuttunut nopeasti ja on tärkeää, että valtioneuvoston viestintä kykenee vastamaan muutokseen. Yhteisestä viestinnästä tulee uuden toimintamallin sisällöllinen perusta ministeriökohtaiset erityispiirteet säilyttäen.
- **Viestintä kytkeytyy entistä tiiviimmäksi osaksi hallituksen ja koko valtioneuvoston strategista johtamista.** Viestinnän kokonaisuuksien linjakas johtaminen ja kehittyvät yhteiset palvelut parantavat viestinnän vaikuttavuutta osana strategista johtamista.
- **Viestinnän suunnittelu perustuu tiedolla johtamiseen.** Yhteiset seuranta- ja analytiikkatyökalut mahdollistavat koko valtioneuvoston yhteisen viestinnän tilannekuvan hyödyntämisen johtamisen tukena ja viestinnän vaikuttavuuden arvioimisen.
- **Resurssien kokoaminen antaa mahdollisuuden tukea valtioneuvoston ja sen ministeriöiden johtamisen painopisteitä ja toiminnan muutoksia.** Viestinnän resurssien kokoaminen valtioneuvoston kansliaan mahdollistaa viestinnän voimavarojen joustavan liikuttelun hallitusohjelman ja viestinnän painopisteiden ja valtioneuvoston ja sen ministeriöiden johtamisen tai toiminnan muutosten viestinnän vaatimalla tavalla.

- **Palveluiden kokoaminen tukee kehittämistä ja tekoälyn hyödyntämistä.** Kootut digitaaliset palvelut mahdollistavat valtioneuvoston yhteisten palveluiden ennakoivan kehittämisen ja antavat parhaat mahdolliset edellytykset tekoälyn ja uusien teknologioiden hyödyntämiselle.
- **Ministeriöiden tärkeimmät asiat saavat uutta näkyvyyttä valtioneuvoston kanavilla.** Uudessa toimintamallissa ministeriöille tarjoutuu mahdollisuus nostaa omia asioitaan järjestelmällisesti valtioneuvoston yhteisiin viestintäkanaviin.
- **Yhteiset viestinnän konseptit säästävät aikaa.** Uudet yhteiset viestinnän konseptit yksinkertaistavat viestinnän johtamista ja nopeuttavat arjen työtä.
- **Viestinnän erityisosaaminen koko valtioneuvoston ja kaikkien ministeriöiden käyttöön.** Valtioneuvoston parhaat visuaalisen viestinnän asiantuntijat, graafikot ja someosaajat ovat jatkossa kaikkien käytössä.
- **Valtioneuvoston parhaat viestinnän käytännöt kaikkien hyödyksi.** Uusi toimintamalli tukee parhaiden viestinnän käytäntöjen suunnitelmallista laajentamista koko valtioneuvostoon.
- **Uudistus tukee urapolkuajattelua.** Uudessa organisaatiossa avautuu uusia, mielenkiintoisia viestinnän työtehtäviä sekä osaston ja sen toimintayksiköiden johtoon, että asiantuntijatasolle. Mahdollisuudet horisontaaliseen liikkuvuuteen ja osaamisen laajentamiseen valtioneuvostossa paranevat.
- **Uusi toimintamalli tehostaa häiriötilanteisiin vastaamista.** Valtioneuvoston uuden viestintäosaston organisointi on aiempaa lähempänä häiriötilanteiden ja poikkeusolojen vahvistetun viestinnän mallia. Resurssien kokoaminen valtioneuvoston kansliaan mahdollistaa viestijöiden nopean siirtymisen painopistealueille ilman henkilöstöhallinnollisia erityisjärjestelyjä.

Hankkeessa on tunnistettu uudistukseen liittyviä riskejä. Hankkeen jatkovalmistelussa kiinnitetään erityistä huomiota esiin nousseisiin riskeihin ja niiden hallintaan. Riskien hallintaa seurataan järjestelmällisesti ja tarvittaessa tehdään korjaavia toimia esim. säätämällä riskin hallintatoimesta tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Riskeiksi on tunnistettu seuraavaa:

- **Työhön sitoutuminen voi heikentyä.** Uudella toimintamallilla saattaa alkuvaiheessa olla heikko hyväksyttävyyden ministeriöissä.
- **Viestijöiden tehtävänkuvat voivat kaventua.** Suuressa organisaatiossa ja toiminta- ja työskentelytapoja tehostettaessa yksittäisten viestijöiden tehtävänkuvat voivat kaventua, mikä voi vaikuttaa henkilöstön motivaatioon.

- **Viestintä voi etäännyä substanssista.** Ministeriöviestinnän muuttuvat rakenteet ja henkilöstön vaihtuvuus saattavat heikentää viestinnän asiantuntijoiden substanssiosaamista ja viestinnän vaikuttavuutta.
- **Viestinnän rooli osana ministeriöiden johtamista voi heikentyä.** Ministeriöiden viestinnän johtamisrakenteen muutokset saattavat heikentää viestinnän suhteellista asemaa osana johtamista.
- **Ohjauksen ja vastuiden epäselvyydet.** Ministeriön johtamisen yhteensovittaminen uuden valtioneuvoston viestintäosaston johtamiseen saattaa aiheuttaa uuden osaston toiminnan alkuvaiheessa epäselvyyttä johtamisessa ja resursseista päättämisessä. Keskittäminen aiheuttaa huolta viestinnän poliittisesta ohjauksesta.
- **Hallinnonalan viestinnän tuki voi heikentyä.** Uusi toimintamalli voi heikentää ministeriöiden hallinnonaloilleen tarjoamaa tukea ja ohjausta.
- **Viestinnän moniäänisyys voi vähentyä.** Viestinnän kokoaminen ja painopisteen siirtyminen valtioneuvostotason kokonaisuuksiin ja muuttuviin valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän painopisteisiin voi vähentää viestinnän moniäänisyyttä. Lisäksi on esitetty näkemys siitä, että kokoaminen voisi lisätä pääministerin valtaa viestinnässä.
- **Vaikutukset UM:n virkakiertoon osana ulko- ja turvallisuuspoliittisen viestinnän kokonaisuutta.** Ulkoministeriön yleisuralaisten rooli osana ulko- ja turvallisuuspoliittisen viestinnän kokonaisuutta muuttuu ja saattaa aiheuttaa resurssi- ja osaamisvajetta.

Keskeiset taloudelliset hyödyt ja säästöt

Taloudellisena vaikutuksena koko uudistuksessa syntyy yhteensä 2,5 milj. euron viestintäyksiköiden toimintamenojen säästö, joka on 19 prosenttia nykytasoon verrattuna. Ensimmäisessä vaiheessa ministeriöiden toimintamenoista siirretään sopeutussuunnitelmien perusteella 1 milj. euroa vähemmän valtioneuvoston viestintäosastoon. Uuden osaston toiminnan alkamisen jälkeen voimavarojen käyttöä tehostetaan asettamalla valtioneuvoston kanslialle velvollisuus säästää talousarvioissa asteittain 1,5 milj. euroa.

Ensimmäisen vaiheen säästöissä on otettu huomioon ministeriöiden sopeutussuunnitelmat ministeriöiden viestintäyksiköiden osalta. Henkilöstömenojen määrärahasiirtoa on vähennetty sopeutussuunnitelmiin perustuen 0,605 milj. euroa. Ostopalveluissa on samalla tavalla sopeutussuunnitelmiin perustuen vähennetty 0,372 milj. euroa. Määrärahasiirron ulkopuolelle on rajattu yhteensä 8,5 prosenttia koko viestintäyksiköiden

toimintamenoista, kun määrärahasiirto olisi ilman sopeutustoimien huomiointia ollut vuositasolla 11,432 milj. euroa (pl. VNK).

Uuden osaston viestinnän voimavarojen käyttöä tehostetaan siten, että viimeistään vuonna 2029 voidaan saavuttaa vuosittainen 1,5 milj. euron toimintamenojen säästö. Säästöstä toteutetaan vuonna 2027 0,5 milj. euroa, vuonna 2028 1,0 milj. euroa ja vuodesta 2029 lähtien 1,5 milj. euroa seuraavasti:

Taulukko 5. Valtioneuvoston viestinnän säästöt

Säästökohde (milj. euroa)	2026	2027	2028	2029–
Henkilöstömenot	0	0,400	0,700	0,900
Verkkoviestintäpalvelun uudistaminen	0	0	0,200	0,500
Muut ostopalvelut	0	0,100	0,100	0,100
Yhteensä	0	0,500	1,000	1,500

Taloudellisia hyötyjä saavutetaan viestinnän prosesseja uudistamalla asteittain. Tämä toteutetaan tekoälyratkaisujen lisääntyvällä käyttämisellä, verkkoviestinnän alustoja uudistamalla, ostopalveluita karsimalla ja yhdistämällä sekä viestintäosaston henkilöstömäärää pienentämällä. Viestinnän resursseja voidaan suunnata joustavasti valtioneuvoston ja sen ministeriöiden toiminnan kulloistenkin painopisteiden, häiriötilanteen tai muun erityisiä resursseja vaativan viestintätilanteen mukaan. Kokoamisen hyötynä on myös, että valtioneuvoston ja sen ministeriöiden tukena on laajaa ja monipuolista viestintäosaamista tarjoava viestintäasiantuntijoiden verkosto.

Henkilöstömenojen säästöt voidaan toteuttaa hyödyntämällä henkilöstön vaihtuvuutta. Lähtövaihtuvuus ministeriötason toiminnassa oli 19,3 prosenttia vuonna 2024 ja tulovaihtuvuus oli 16,5 prosenttia (Valtion henkilöstökertomus 2024). Henkilöstövaihtuvuus mahdollistaa vuosina 2027–2029 noin 12–16 henkilötyövuoden vähenemän (n. 3–4 %).

Viestinnän prosessien uudistamisella ja tekoälyä hyödyntämällä voidaan aikaansaada 850 000–1 000 000 euron, joka vastaa noin 10–12 henkilötyövuoden säästöä, kun säästö lasketaan viestinnän keskipalkkaan perustuen.

Valtioneuvosto ja sen ministeriöt siirtyvät yhteiseen verkkosivustoon, uuteen julkaisujärjestelmään sekä verkkoviestintäkokonaisuuden keskitettyyn hallintaan. Verkkoviestintäpalveluhankkeessa on tarkoituksena uusia valtioneuvoston ja sen ministeriöiden pääsivustojen hallintamalli, sivustokonsepti ja käyttöliittymä sekä julkaisujärjestelmä, alusta ja ympäristö. Hankkeen tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaasti yhdenmukaiset ja laadukkaat verkkosivustot valtioneuvostolle ja sen ministeriöille sekä tehdä sivustojen päivittämisestä, kehittämisestä ja hallinnasta sujuvaa.

Valtioneuvoston yhteiseen visuaaliseen ilmeeseen siirtyminen tuo niin ikään säästöjä. Lisäksi tekoälyä hyödyntämällä voidaan tehostaa sisällöntuotantoa, palautteen analysointia, saavutettavuutta ja vaikuttavuuden mittaamista.

Valtioneuvoston verkkoviestintäpalvelu-uudistuksella arvioidaan saavutettavan vuonna 2028 noin 200 000 euron ja vuodesta 2029 lähtien noin 500 000–600 000 euron vuosittaiset säästöt. Arvio perustuu siihen, että myös ulkoministeriön erillinen verkkoviestinnän ratkaisu fuusioidaan osaksi yhteistä valtioneuvoston yhteistä verkkoviestinnän ratkaisua.

Ministeriöillä on ennen koontia viestintään liittyviä palvelun hankintasopimuksia yli 120 kappaletta, joista osa on päällekkäisiä (esimerkiksi mediaseurannan ja tapahtumahallinnan työkalut). Eräät keskeiset ja laajat viestinnän sopimukset (esimerkiksi viestinnän ja markkinoinnin asiantuntijapalvelut, striimaus) on hankittu valtioneuvoston kanslian koordinoimana hankintarenkaana. Hankinnan toteuttaminen hankintarenkaana on hidas ja työläs prosessi, kun jokainen ministeriö on oma hankintayksikkönsä ja hankinta vaatii erilliset hallintosopimukset ja yhteisen näkemyksen tarpeista ja määräyksistä. Lisäksi osa ministeriöistä jättäytyi yhteiskilpailutusten ulkopuolelle ja kilpailutti omat sopimuksensa. Lisäksi tämän yhteistyömallin pohjalta aikaansaadut sopimukset on jouduttu joissain ministeriöissä korvaamaan omilla erillisillä sopimuksilla (striimaus) kesken sopimuskauden.

Viestinnän koonnin myötä päällekkäisiä sopimuksia ja yhteishankinnoista syntyvää hallinnon työtä voidaan vähentää. Yhtenäisen viestintäosaston mallissa voidaan hankkia tarvittavat palvelut kilpailukykyisemmillä sopimusehdoilla toimittajien ja palveluntarjoajien kanssa kuin hajautetussa mallissa. Esimerkiksi valtioneuvoston yhteiseen visuaaliseen ilmeeseen siirtyminen saa aikaan säästöjä, kun jatkossa ylläpidetään vain yhtä visuaalista ilmettä kahdentoista sijaan. Säästöjä syntyy myös muun muassa fontti- ja painatuskustannuksissa, yhteisillä kuvapankkiratkaisuilla ja yhteiseen käyttöön hankittavilla kuvilla ja kuvauspalveluilla.

Valtiovarainministeriön julkaisemassa arviomuistiossa (VM:n julkaisu 2024:63) todetaan, että jo yhden lisätarjouksen tuoma kilpailun lisääntyminen voi tuottaa viiden prosentin säästön. Mikäli kilpailun lisääntyessä tarjousten hinnat laskisivat 7–14 prosenttia, olisi säästö noin 100 000–200 000 euroa ostopalveluiden 1,4 milj. euron (pl. verkkojulkaisualusta) kokonaismäärästä laskettuna.

7. MUUTOKSEN VALMISTELU JA AIKATAULU

Tässä muistiossa esitelty toiminta- ja organisoitumismalli muodostaa suuntaviivat valmistelun jatkolle.

Määrärahojen siirrot

Uudistuksen toteuttamiseksi vuoden 2026 talousarviossa siirretään 6 kuukauden toimintamenoja (5,303 miljoonaa euroa, 56 htv) vastaavat määrärahat ministeriöiden toimintamenoista (viestintäosastojen ja -yksiköiden henkilöstömenot ja ostopalvelut) valtioneuvoston kanslian toimintamenoihin. Vuodesta 2027 siirretään koko toimintavuotta vastaavat määrärahat (10,935 miljoonaa euroa, 111 htv).

Ministeriöistä siirretään ministeriöiden viestintäyksiköiden vastuulla olevat viestinnän tehtävät, tiettyjä erityistehtäviä lukuun ottamatta. Ministeriöiden viestintäosastojen ja -yksiköiden virkamiehet siirtyvät virkoineen ja voimassa olevin palvelussuhteen ehtoineen valtioneuvoston kansliaan. Määrärahojen siirto pitää henkilöstömenojen lisäksi sisällään myös viestinnän palvelu- ja tavarahankinnat sekä muut menot.

Valtioneuvoston kanslia on neuvotellut syyskuussa 2025 kunkin ministeriön kanssa erikseen määrärahasiirroista (henkilöresurssit, sopimukset ja ostopalvelut). Neuvottelujen jälkeen valtioneuvoston kanslia on valmistellut ministeriöille määrärahasiirtoehdotuksen vuoden 2026 täydentävän talousarvioon ja vuosien 2027–2030 julkisen talouden suunnitelmaan. Valtioneuvoston kanslian määrärahasiirtoehdotus on täsmentynyt 28.10.2025.

Taulukko 7. Määrärahasiirrot

Ministeriö	TA 2026 6 kk-osuus		JTS 2027–2030	
	milj. euroa	htv	milj. euroa	htv
UM (24.01.01)	1,298	11,5	2,689	23,0
OM (25.01.01)	0,384	4,0	0,802	8,0
SM (26.01.01)	0,342	4,0	0,717	8,0
PLM (27.01.01)	0,343	4,0	0,717	8,0
VM (28.01.01)	0,387	4,5	0,810	9,0
OKM (29.01.01)	0,338	4,0	0,707	8,0
MMM (30.01.01)	0,317	3,0	0,660	6,0
LVM (31.01.01)	0,352	4,0	0,736	8,0

TEM (32.01.01)	0,442	5,0	0,924	10,0
STM (33.01.01)	0,687	7,0	1,308	13,0
YM (35.01.01)	0,413	5,0	0,865	10,0
Yhteensä	5,303	56,0	10,935	111,0

Valtioneuvoston viestinnän kokoaminen **koskee vuositasolla 141 henkilötyövuotta (ml. VNK) ja noin 14 miljoonaa euroa**, kun ministeriöiden ilmoittamista viroista on vähennetty erillismäärärahoilla maksettavat virat, harjoittelijat, lepäävät taustavirat sekä tietyt ministeriöiden vastuulle jäävät viestinnän tehtävät. Lähtökohtana on, että viestintäosastojen ja -yksiköiden olemassa olevat virkamiehet siirtyvät virkoineen ja voimassa olevin palvelussuhteen ehtoineen valtioneuvoston kansliaan. Virkajärjestelyistä (taustaviroista) johtuen siirtyvien virkojen määrä on henkilömäärää suurempi. Kaikista ministeriöiden ilmoittamista virkasuhteista yli 80 % on vakinaisia.

Jäljempänä olevassa taulukossa on kuvattuna koottavat resurssit (eurot, htv:t) jaoteltuna henkilöstökuluihin ja ostopalveluihin. Taulukko sisältää tiedot myös valtioneuvoston kansliasta koottavista resursseista.

Taulukko 86. Valtioneuvoston viestintäosastoon koottavat viestinnän vuosittaiset resurssit

Ministeriö	htv	2027- henkilöstökulut sis. henkilösidonnaiset kulut (milj. euroa)	2027- ostopalvelut eur/v. (milj. euroa)	2027- yhteensä (milj. euroa)
VNK	30	2,669	0,112	2,781
UM	23	1,959	0,730	2,689
OM	8	0,728	0,074	0,802
SM	8	0,667	0,050	0,717
PLM	8	0,664	0,053	0,717
VM	9	0,752	0,058	0,810
OKM	8	0,658	0,049	0,707
MMM	6	0,532	0,128	0,660
LVM	8	0,649	0,087	0,736
TEM	10	0,842	0,082	0,924
STM	13	1,105	0,203	1,308
YM	10	0,818	0,047	0,865
Yhteensä	141	12,043	1,673	13,716

Yhteistoiminta

Yhteistoiminnalla edistetään viraston ja sen henkilöstön vuorovaikutuksellista yhteistoimintaa, joka perustuu henkilöstölle oikea-aikaisesti annettuihin riittäviin tietoihin viraston toiminnasta ja sitä koskevista suunnitelmista. Yhteistoiminnan tavoitteena on yhteisymmärryksessä kehittää viraston toimintaa ja henkilöstön mahdollisuuksia vaikuttaa tehtäviin päätöksiin, jotka koskevat työtä, työoloja ja henkilöstön asemaa virastossa ja samalla edistää työelämän laatua sekä valtionhallinnon toiminnan tuloksellisuutta ja taloudellisuutta.

Poikkihallinnollista yhteistoimintamenettelyä koskevassa sopimuksessa valtioneuvoston ja sen ministeriöiden viestinnän tehtävien kokoamisesta valtioneuvoston kansliaan (VN/28924/2025) on sovittu poikkihallinnollisen yhteistoiminnan järjestämisestä. Muutokseen liittyvät ministeriöiden henkilöstöä koskevat asiat käsitellään keskitetysti valtioneuvoston yhteistoimintaryhmässä, mistä on sovittu ministeriöiden lisäksi kunkin pääsopijajärjestön kanssa. Useampaan hallinnonalaan liittyvää muutosta käsiteltäessä poikkihallinnollisen yhteistoiminnan järjestämiseen sovelletaan valtion yhteistoimintalain 6 luvun säännöksiä.

Poikkihallinnollisena yhteistoimintaelimenä toimii valtioneuvoston yhteistoimintaryhmä. Lisäksi viestinnän kokoamishankkeen yhteyteen on asetettu henkilöstöjaos, johon kukin pääsopijajärjestö on nimennyt henkilöstön edustajansa. Henkilöstöjaoksen tehtävänä on valmistella valtioneuvoston yhteistoimintaryhmän käsittelyyn viestinnän koontiin kohdistuvia henkilöstöasioita. Muutosta käsitellään myös ministeriöiden yhteistoimintaryhmissä. Ministeriöt ovat sopineet siitä, että valtioneuvoston kanslia toimii yhteistoimintamenettelyssä työnantajan edustajana.

Poikkihallinnollista yhteistoimintamenettelyä koskeva sopimus, neuvotteluesitys (VN28920/2025) ja henkilöstöjaoksen asettaminen (VN/29330/2025) käsiteltiin ylimääräisessä valtioneuvoston yhteistoimintaryhmän kokouksessa 2.10.2025. Sopimusta ja neuvotteluesitystä voidaan täydentää ja täsmentää yhteistoiminnan aikana. Neuvotteluesityksen liitteeksi laaditaan muutoksessa sovellettavat henkilöstöpoliittiset periaatteet.

Muutostyöpajat ja -keskustelut

Onnistumisen kannalta on tärkeää, että jokainen pääsee mukaan miettimään ja vaikuttamaan siihen, miten muutos käytännössä tehdään. Toimiva yhteistyön malli ja

sitoutuminen yhteisiin päämääriin voivat syntyä vain tiiviissä yhteistyössä. Kun toiminta- ja organisoitumismalli on valittu, huolehditaan seuraavassa vaiheessa siitä, että koko valtioneuvoston viestinnän henkilöstö osallistetaan toimintamallin käytännön suunnitteluun yhteisissä muutostyöpajoissa. Muutostyöpajojen sarja käynnistetään marraskuussa 2025. Ensimmäiset työpajat järjestetään joulukuussa 2025 ja niitä jatketaan vuoden 2026 ajan. Ensimmäisissä työpajoissa luodaan perustaa yhteiselle työkulttuurille ja seuraavissa kehitellään yhdessä viestinnän ydinprosesseja, luodaan osaston ja sen toimintayksiköiden rakenteita, yhteistyötä, käytäntöjä ja toimintaperiaatteita. Lisäksi järjestetään erikseen työpajoja uuden osaston johdolle ja esihenkilöille.

Muutostyöpajojen lisäksi kunkin muutoksen kohteena olevan viestijän kanssa käydään keväällä 2026 henkilökohtainen muutokeskustelu, johon osallistuvat virkamiehen lisäksi lähettävän ja vastaanottavan organisaation edustajat. Keskustelussa käydään läpi muun muassa viestinnän tehtävien kokoamisen perusteet, henkilöstöpoliittiset periaatteet muutoksessa, henkilön työtehtävät ministeriössä ja tulevat työtehtävät valtioneuvoston kansliassa.

Säädösvalmistelu

Muutoksesta tehdään tarvittavat kirjaukset valtioneuvoston ohjesääntöön (262/2003), valtioneuvoston asetukseen valtioneuvoston kansliasta (393/2007) ja valtioneuvoston kanslian asetukseen valtioneuvoston kanslian työjärjestyksestä (162/2015).

Lisäksi hankkeen yhteydessä tehdään tarvittavat muutokset seuraaviin valtioneuvoston asetuksiin: Valtioneuvoston asetus ulkoministeriöstä (1171/2005), valtioneuvoston asetus oikeusministeriöstä (543/2003), valtioneuvoston asetus sisäministeriöstä (1056/2013), valtioneuvoston asetus puolustusministeriöstä (375/2003), valtioneuvoston asetus opetus- ja kulttuuriministeriöstä (310/2010), valtioneuvoston asetus liikenne- ja viestintäministeriöstä (405/2003), valtioneuvoston asetus valtiovarainministeriöstä (610/2003), valtioneuvoston asetus maa- ja metsätalousministeriöstä (242/2025), valtioneuvoston asetus työ- ja elinkeinoministeriöstä (1024/2007), valtioneuvoston asetus sosiaali- ja terveysministeriöstä (491/2017) ja valtioneuvoston asetus ympäristöministeriöstä (1286/2015).

Myöhemmässä vaiheessa ministeriöt tekevät tarvittavat muutokset asetuksiin ministeriöiden työjärjestyksistä.

Vaihe	Viikot
Valmistelu	39–48
Lausuntokierros	49–1
Jatkovalmistelu	1–5
Laintarkastus, käännökset,	5–6
VN Päätöksenteko	7
Asetusten julkaisu	8–9

Virkojen perustaminen ja tehtäviin hakeutuminen

Säädösmuutosten tultua voimaan perustetaan valtioneuvoston viestintäosastolle osastopäällikön (valtioneuvoston viestintäjohtaja) virka, kaksi apulaisosastopäällikön (valtioneuvoston apulaisviestintäjohtaja) virkaa ja määrätään osaston toimintayksiköiden ja tiimien päällikön tehtävistä. Ministeriöiden viestintäosastojen ja -yksiköiden virat siirretään valtioneuvoston kansliaan loppukevään 2026 aikana.

Ensi vaiheessa osastolle nimitetään julkisen haun kautta osastopäällikkö ja apulaisosastopäälliköt. Toimintayksiköiden ja -tiimien päällikkötehtävät tulevat sisäisesti ilmoittauduttavaksi valtioneuvostotasolla ja muut tehtävät sen mukaan, missä määrin organisaatio poikkeaa aiemmasta.

Viestintä

Valmistelun etenemisestä informoidaan ministeriöiden viestinnän henkilöstöä säännöllisesti ja suunnitelmia käsitellään yhteistyössä henkilöstön kanssa. Siitä kerrotaan säännöllisesti myös koko valtioneuvoston henkilöstölle Kampuksessa.

Asiaa käsitellään muutoksen keskeisimmissä vaiheissa myös kansliapäälliköiden, valtiosihteerien, talousjohtajien, hallintojohtajien, viestintäjohtajien ja valtioneuvoston HR-ryhmän kokouksissa sekä VNK:n johtoryhmässä.

Ulkoisesti hankkeesta viestitään hankkeen edetessä konkreettisiin ja hyväksytyihin ehdotuksiin.